

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

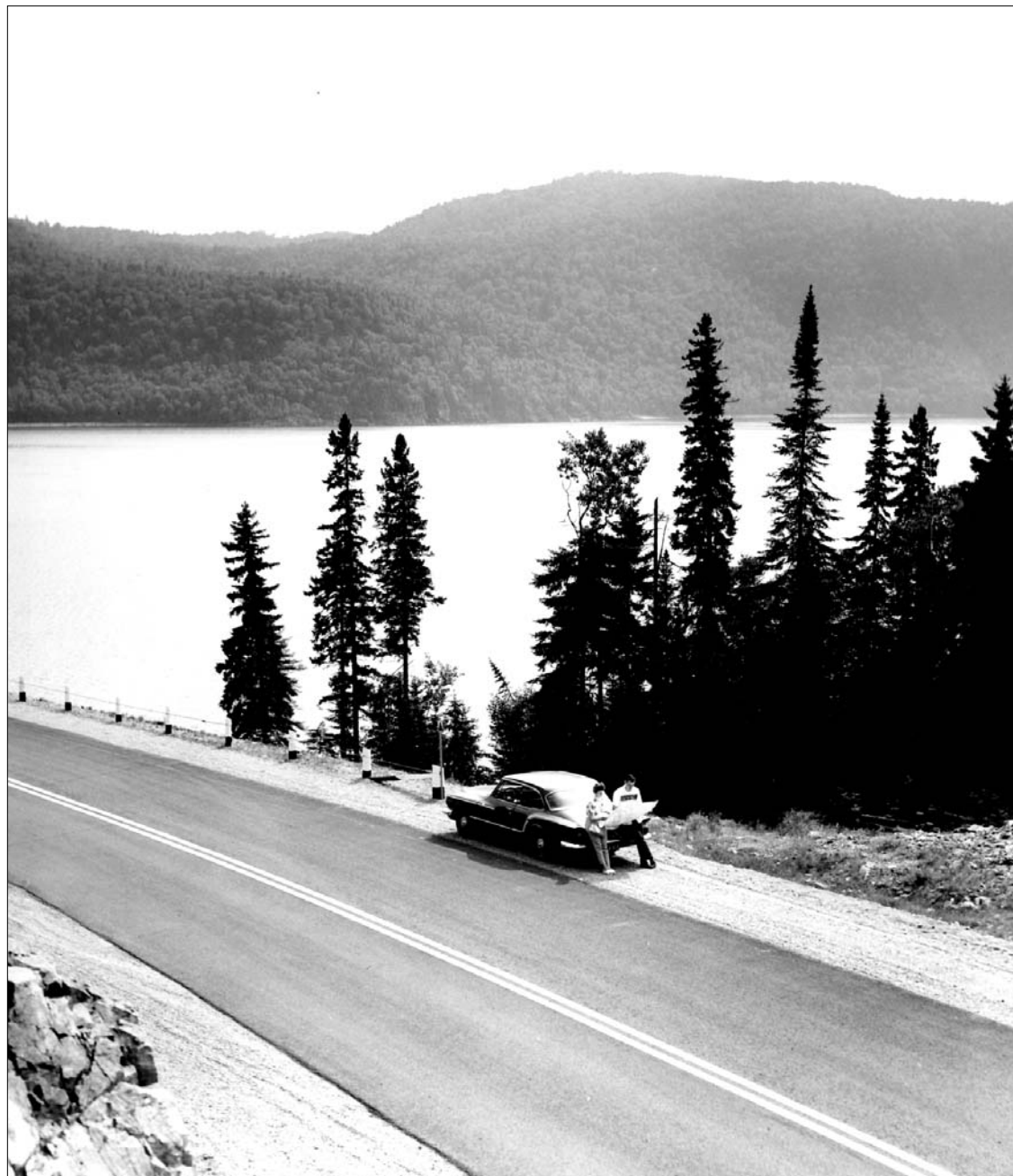
Nr. 30-31 (3201-3202) 2011 JULY • LIEPA 26 LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Kam patiks Lietuva?

Normalu domėtis praeitimi, ją aptarti, patyrinti, atskleisti padarytas klaidas. Taip pat normalu, netgi būtina, atviromis akimis žvelgti į šią dieną, matyti, kas vyksta, bandyti negeroves taisyti, kai kada net laikui užbėgant už akių.

TAČIAU visa, kas buvo praeityje ir kas ne taip vyksta dabar, tarsi nublunka pagalvojus apie ateitį, kuri turėtų būti geresnė, šviesesnė, iš kitokių sprendimų sudėta, tvirtesnė savitarpinėje veikloje, su aiškesne viltimi vertinti ilgiau išliekančius reiškinius ir daiktus. Deja, kaip besvajotum, kokia viltimi begyventum, šviesesnius žvilgsnius kažkaip aptemdo abejonių ir nuogastavimų šešėliai – juk mūsų valstybė Lietuva, turėjusi įdomią ir garbingą tolimą praeitį, kuriai bent iš dalies patvirtinti stūkso Vilniuje Valdovų rūmai, šventovėje gaudžia tie patys senoviniai varpai – ta mūsų mylima Tėvynė gali prarasti aiškesnę tautinę žymę. Tarytum to nelaukdami, ir nenorėdami nejučiomis įvairių permainių poveikiuose priėjome savotišką kryžkelę. Kažkas mus čia atvedė ir parodė kryptį, kuri šiandien tinkamiausia ir kuria jau daugelis Europos tautų žengia. Kadai priimtas tarptautinis nutarimas žmonių gerovei kelti, kad kiekvienas žmogus turi teisę pasirinkti gyvenamąją vietą, ėmė iš esmės keisti pažiūras į uždaramą ir apsiribojimą gyventi savame krašte. Pradėjus žmonėms ieškoti naujų apsigyvenimo vietų, žiūrėta, kad šitame judėjime nebūtų diskriminacijos religiniu, rasiniu bei tautybiniu atžvilgiu. Nepriklausomybę atgavę, sujudo ir lietuviai. Tai suprantama ir vargu ar pakeičiama, jei kam atrodytų, kad tai negerovė. O žvelgiant ateitin ir tikintis jos geresnės, kyla klausimas, o kas, kada ir iš kur pasirinks Lietuvą, kaip geresnį gyventi kraštą?

PASIRINKS. O tam reikėtų turbūt iš anksto ruoštis. Pasigirsta balsų, kad atvykėliai į Lietuvą ir norintys joje nuolatinei apsigyventi, šalia įgytos pilietybės, turėtų atitinkamai jungtis į lietuvišką kultūrą. O geriausia priemonė tam – lietuviškoji mokykla, konkrečiau – tos mokyklos dėstomoji kalba. Ji labiausiai apvienodina įvairių kultūrų žmones, visiems lygiai suteikia vienodą galimybę įsidarbinti, nes be pakankamo mokėjimo gyvenamojo krašto kalbos naujo gyvenimo kūrimas apsunkinamas ir ribotas. Tačiau kalba yra tas didysis “samtis”, kuriuo maišomos tautybės, patekusios į tą vadinamąjį “katilą”. Tiesa, prisideda ir kiti poveikiai, kaip mišrių šeimų kūrimas, bet paprastai jie ne tiek žymūs naujam virsmui. Lietuvos politika kitataučių atžvilgiu, atrodo, turėtų būti taisytina bent palaiptiesniui, nenorint išgirsti kaimynų trimitavimo, kad lietuviai nesukalbami ir kaip tokie vargu ar tinka būti Europos sąjungoje. Su tais, kurie savame krašte per daug kitataučių neglosto, stebėtojai lyg ir apsipratę – tarkim, kas galima lenkui, negalima lietuviui. O mums patiems tartum net smagu: žiūrėkit, kokie mes geri, kokie kilnūs, geriau nukentėsime patys, bet kitų “neskriausim”. Tegu pasaulis mato ir mokosi iš mūsų. Deja, neatrodo, kad tai tinkamas būdas valstybinei politikai vesti. Geranoriškumas virsta nuolaidžiuoju, o tas gimdo išnaudojimą. Kaip šiandien atrodytų Amerika, jeigu ji būtų buvusi tokia “gera” kaip šiandieninė mūsų Lietuva? Kokia būtų buvusi ir Lenkija, jei būtų sekusi lietuvių pavyzdžiu? Tačiau, kai žmonės pradėjo judėti, siekti išpilietinimų pasirinktuose kraštuose, norint išsaugoti savo kultūrą ir išlikti savimi – laikas peržiūrėti įstatymus, daryti pataisas, kurios pirmiausia turėtų būti naudingos tikriesiems šalies šeiminkams. ČS

Atostogom prasidėjus, keliautojai netoli Wawa, ON, plačioje miškų ir ežerų apsuptyje sustoje pasitikrina, ar tuo keliu važiuoja...
Ntr. Ontario turizmo ir informacijos centro

Pasitarimai ir žmogaus teisės

Rusijos prezidentas čia turėtų pasirodyti su sąžinės kaliniu

NIDA TREINYTĖ

“Aš prašau ir kviečiu ES institucijų vadovus nepamiršti žmogaus teisių prasidėsiančiame ES-Rusijos viršūnių susitikime”, – tokiais žodžiais į ES vadovus kreipėsi europarlamentarė Laima Andrikienė, Europos parlamente vykusioje diskusijoje prieš 2011.VI.9 turėjusį prasidėti ES ir Rusijos viršūnių susitikimą. Nižnij Novgorode vykęs susitikimas buvo jau dvidešimt septintasis ES ir Rusijos viršūnių susitikimas. Susitikimo darbotvarkėje buvo numatyta išsamiau aptarti ES ir Rusijos santykius, ypač ES ir Rusijos partnerystę modernizacijai; daugiašalių derybų dėl Rusijos stojimo į Pasaulio prekybos organizaciją padėti; naują Rusijos ir ES susitarimą, dėl kurio šiuo metu vyksta derybos. Taip pat buvo kalbama apie tarptautinę padėtį, ypač padėtį Šiaurės Afrikoje ir Artimuosiuose Rytuose.

Kalbėdama apie aukščiausio lygio susitikimo darbotvarkę, L. Andrikienė dar kartą pabrėžė vertybių svarbą: “akivaizdu, kad pagarba žmogaus teisėms yra vertybinis pagrindas, be kurio neįmanoma nei strateginė partnerystė, nei ES-Rusijos santykių modernizacija”. Europarlamentarė atkreipė dėmesį į gegužės 24 d. Maskvos miesto teismo priimtą sprendimą atmesti Michailo Chodorkovskio ir

Platono Lebedevo apeliaciją dėl naujojo septynerių metų nuosprendžio.

“21-ajame amžiuje mūsų visų akivaizdoje vyksta gėdingas teismo procesas, kurio nuosprendžiai rašomi ne teisme, ir tai vyksta šalyje, kurią su ES sieja taip vadinama strateginė partnerystė”, – kalbėjo L. Andrikienė. Anot jos, Maskvos teismo sprendimas dar kartą atskleidė rimtus trūkumus Rusijos teismų sistemoje bei sustiprino nuomonę, kad tie, kurie turi politinių ambicijų Rusijoje ir kurių nuomonė nesutampa su Kremliaus, yra baudžiami. Lietuvos politikė taip pat priminė apie Europos žmogaus teisių teismo gegužės 31 d. sprendimą, Europos žmogaus teisių konvencijos pažeidimus Rusijoje.

L. Andrikienė kvietė Europos parlamentą pasakyti aiškiai: “Jei Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedevas nori atvykti į Europos parlamentą, jis turėtų čia pasirodyti kartu su sąžinės kaliniu Michail Chodorkovskiu, ir tai būtų pati efektingiausia Rusijos modernizacijos strategija bei taktika. Prezidentas Medvedevas ir sąžinės kalinys Chodorkovskis kartu Europos parlamente – tai vaizdas, vertas ne tik viso pasaulio žiniasklaidos dėmesio, bet ir nuoširdaus demokratinės visuomenės pritarimo”. TSŽ

Šiame numeryje

Seinų katastrofa – 3,5 psl.

Partizanų atmintis mus stiprina – 4 psl.

Solistas Fiodoras Šaliapinas – 8 psl.

Svarbus indėlis – 9 psl.

Eglė Kusaitė ir čekėnai – 11 psl.

Eismas, teisės, ekologija – 12 psl.

“Misija Sibiras ‘11” – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com

Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$80 – reguliari (paprastu paštu) • \$130 – reg. (1 klasės paštu)
\$100 – rėmėjo (paprastu paštu) • \$150 – rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius – \$180, paprastu paštu – \$100 (Kan. dol.)
JAV: \$100 – reguliari, \$120 – rėmėjo • \$160 – 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: In Canada – regular (Publications Mail) – \$80, reg. (Lettermail) – \$130; patron (Publ. Mail) – \$100, patron (Lettermail) – \$150.
Overseas – Airmail – \$180, Surface Mail – \$100 (in CDN funds). USA – reg. \$100, patron – \$120, Airmail – \$160. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canadian Periodical Fund (CPF) for our publishing activities.

Canada

Bernardo Brazdžionio kūrybos priėmimas moksle ir kritikoje

ELENA
DEKAMINAVIČIENĖ

Žmogaus ir religijos ženklus, bendravimą, religinio pasaulėvaizdžio konstravimą, transcendencijos pojūtį Bernardo Brazdžionio pokarinėje ir vėlesnėje poezijoje savo tyrinėjimuose apmąstę Silvija Rakutienė monografijoje *Bernardo Brazdžionio kūryba 1924-1944 metai*, Juozas Keliutis str. *Brazdžionio kelias per pasaulį* – žurnale *Kūryba*, J. Griniaus *Brazdžionio kritiški matmens* – žurnale *Varpai*.

Trumpas stabilus gyvenimo tarpsnis leido iškilti Lietuvoje menininko tipui, kuriam meniniai interesai darėsi svarbiausiu egzistencijos turiniu, o estetinė vertė – vieninteliu kūrybos tikslu. "Tautinės valstybės žūtis sulaužė šimtų tūkstančių žmonių likimus, perrėžė kruvinu brūkšniu nusistovėjusią gyvenimą ir tautinės kultūros suverenumą. Tai esminis istorijos lūžio taškas, pagal kurį vienaip ar kitaip rikiuojami personažų likimai ir fabulos eiga daugelyje lietuvių literatūros kūrinių. Valstybingumo idėja vėl nusiškėlė į vizijos ir mito sritį, vėl tapo istorijos reminiscencija, kultūros vaizdinių, abstrakčių simbolių ir lyrinių poteksčių turiniu. Ji nebuvo užmiršta ar išsižadėta. Nei egzodo krašto, nei krašto literatūroje nepriėjo anarchistinis maištas prieš valstybę kaip "neteisingumo motina" ir represijų mašina".¹

Nuo 1967 m. Lietuvoje be autoriaus žinios ėmė rodytis vienas po kito jo eilėraščiai, o 1987 metais *Gimtajame krašte* buvo paskelbtas ir gana objektyvus Vytauto Kubiliaus straipsnis apie jo kūrybą. Todėl Bernardas Brazdžionis šiandien tapo "neįminta mįsle". Jo poezija, nors dabar jau prieinama kiekvienam, turi daug neatsakytų klausimų. Kai kurios temos (pvz. religinė) dar mažai tyrinėtos ir plačiau neišdiskutuotos.

1943 m. lapkričio mėnesį "Sakalo" leidykla Kaune išleido 10,000 egzempliorių tiražu Bernardo Brazdžionio poezijos rinktinę *Per pasaulį keliauja žmogus*. J. Keliutis netrukus paskelbė *Kūryboje* plačią ir gana kritišką recenziją, tiksliau straipsnį apie šią knygą. Pradžioje konstatavęs, kad Bernardas Brazdžionis "savo individualybe ryškiai išsiskiria iš kitų mūsų buvusių ir esamų poetų", Keliutis atidžiai pasekė jo evoliuciją nuo kūrybos pradžios iki vėlyvųjų eilėraščių. Tuo būdu rinkinio *Baltosios dienos* (1927) kai kuriuose eilėraščiuose esą "jaučiama stipri Putino ritmika, jo metaforos ir patosas ir nuotaika". Antrajame rinkinyje *Amžinas*

žydas (1931) poetas jau suradęs savitą kelią: jame aptinkame pirmųjų gyvenimo nusiųsimų išraišką, religinių išgyvenimų, originalių gamtos pavaizdavimų ir švelniai traktuojamų erotinių motyvų *Krintančiose žvaigždėse* (1934) jau pasigirsta "niūrūs pesimizmo aidai". (...) Poetas visatoje, gyvenime, žmonių kovose ir dar-

cidentalizmas" (...). Nebėra to niekinimo gamtos ir žmogaus, poetas jau pradeda jausti, kad viskas, kas yra, yra iš Dievo ir kad, garbinant Dievą, nėra reikalo neigti Jo kūrybos – pasaulio ir žmogaus".²

Nemaža "retorikos, barokinių posakių, (...) propagandinių pradų". J. Keliutis išvelgia ir Bernardo Brazdžionio poetikoje. Kritikui ypač nepatinka gausus vartojimas svetimų, ypač bibliinių vardų. Keliuočio įsitikinimu, "didžiausia Bernardo Brazdžionio formalinė yda – tai besaikis kartojimas tų pačių žodžių ir sakinių. Ši poeto tendencija reiškiasi nuo pat pirmųjų jo eilėraščių, raudona gija tęsiasi per visus jo rinkinius, o pastutiniuose cikluose ji yra pasidariusi dar ryškesnė". (...) Poezija nežino didesnio savo priešų kaip retorika ir deklamaciškumas".³ Kaip teisingai pažymi V. Daujotytė, "peikdamas Bernardo Brazdžionio retoriką ir deklamaciškumą", J. Keliutis ne visai atsižvelgia į jo poezijos specifiškumą: retoriškumas gali būti ne tik priemaiša, bet ir stiliaus ypatybė".⁴

Kūrybos redaktorius nuomone, Bernardui Brazdžioniniui, "norint pasidaryti dideliu religiniu poetu, reikia pažvelgti į religinio gyvenimo gelmes, susipažinti su didžiųjų mistikų liudijimais, pačiam į tai nuoširdžiai įsijausti, tada ne tik jo poezijos turinys pagilėtų, bet ir forma pasidarytų tauresnė, kuklesnė".⁵ Straipsnio pabaigoje J. Keliutis pripažįsta, kad Bernardas Brazdžionis "moka jautriai jausti gamtos grožį ir jį subtiliai pavaizduoti", tačiau "dėl savo absoliutiško transcendentalizmo (...) ilgiau nesustoja prie gamtos, (...) kaip Viduramžių piligrimas skuba vis pirmyn į antprigimtinį pasaulį".⁶ Nusibrėžusi pagrindinių vertybių postulatų, kritika pagal juos vertino naujus kūrinius, vienus girdama, kitus peikdama.

"Brazdžionis, knygos *Per pasaulį keliauja žmogus* autorius "didelis kūrėjas", pasiekęs "tarptautinį aukštį", nes jo lyrikos centre "ne asmeniniai išgyvenimai, bet daugiau pasaulis ir gyvenimas". Žmogaus buvimas čia atremtas į nesunaikinamus transcendentinius pagrindus", todėl žmogaus eilėraščiuose drįsta būti herojiškas – tragiškai herojiškas. Ryški eilėraščių "veiksminė dramatiška" prigimtis prabylanti kategoriškais įtikinėjimais "kreipiniais pasikartojimais".⁷ Taip rašė žurnale *Varpai* 1944 metais Jonas Grinius straipsnyje "Brazdžionio poezijos kritiški matmens".⁸

Poetas Bernardas Brazdžionis

buose nemato jokios prasmės ir jokios būties. Rinkinyje *Ženkla ir stebukla* (1936) poetas esą "pasidaro niūriu Kristaus pranašu, skelbiančiu netikinčio pasaulio sunaikinimą" (...). Brazdžionio Kristus čia nėra meilės, išganymo ir grožio religijos nešėjas, bet kietas ir nepermalduojamas Senojo Įstatymo teisėjas, pasmerkęs savo tautą už visus paklydimus, ir (...) baisias nuodėmes.

Ši Bernardo Brazdžionio nuotaika sudaro ryškų kontrastą didiesiems krikščionių mistikams, kurie betarpiškai pajutę Dievą, ekstazėje kartoją dieviškos laimės žodžius. Kritiko nuomone, poetas čia remiasi "grynai gyvenimo ir pasaulio samprata". Paskutiniųjų ciklų *Iš sudužusio laivo* ir *Šaukiu aš tautą*, vaizduojančių, anot Keliuočio, "lietuvių tautos tragizmą bolševikų okupacijos metu" (...) daugelis eilėraščių yra retoriški, tiesiog plakatiniai, atitinką momento ir minčių nuotaikas, tinką daugiau deklamuoti negu skaityti. (...) Tai išgyventų tragiškų laikų nuotaikos dokumentai, o ne poezijos perlų sruvenimas. Užkliūva recenzijos autoriui ir tai, jog kai kuriuose eilėraščiuose išryškėja Maironio įtaka: "pasirodo maironinės metaforos ir idėjos bei maironinio tautinio dinamizmo niekur nepasiekiamas". Daug palankiau įvertinamas naujausias Brazdžionio ciklas *Viešpaties žingsniai*, kurio eilėraščiai "dvelkia ramumu, gilesniu susimąstymu, juose mažiau ir tos pesimistinės nuotaikos, nebepabrėžiamas ir tas absoliutinis trans-

RELIGINIAME GYVENIME

Salako Švč. Mergelės Marijos šventovės 100-osios pastatymo metinės įvyko birželio 25-26 d.d., miesteliui švenčiant 515-ąjį jubiliejų. Vyko koncertai, sporto varžybos, atidaryta naujai remontuota Laisvoji aikštė. Šventovės ir miestelio istorija prisiminta mokslinėje konferencijoje. Birželio 26 d. šventės proga iškilmingų Mišių šventimui vadovavo Panevėžio vyskupas Jonas Kuneckas, kartu koncelebravo parapijos klebonas kun. Kęstutis Palepšys ir Kauno Gerojo Ganytojo parapijos altaristas kraštietis kun. Bronislovas Gimžauskas. 55 jaunuoliams buvo suteiktas Suvirtinimo sakramentas. Baidantis Eucharistijai, šventoriuje iškilmingą Devintinių procesiją papuošė pučiamųjų instrumentų orkestras iš Zarasų. Po Mišių buvo pašventintas Ričardo Sirotkos sukurtas stogastulpis, skirtas šventovės šimtmečiui.

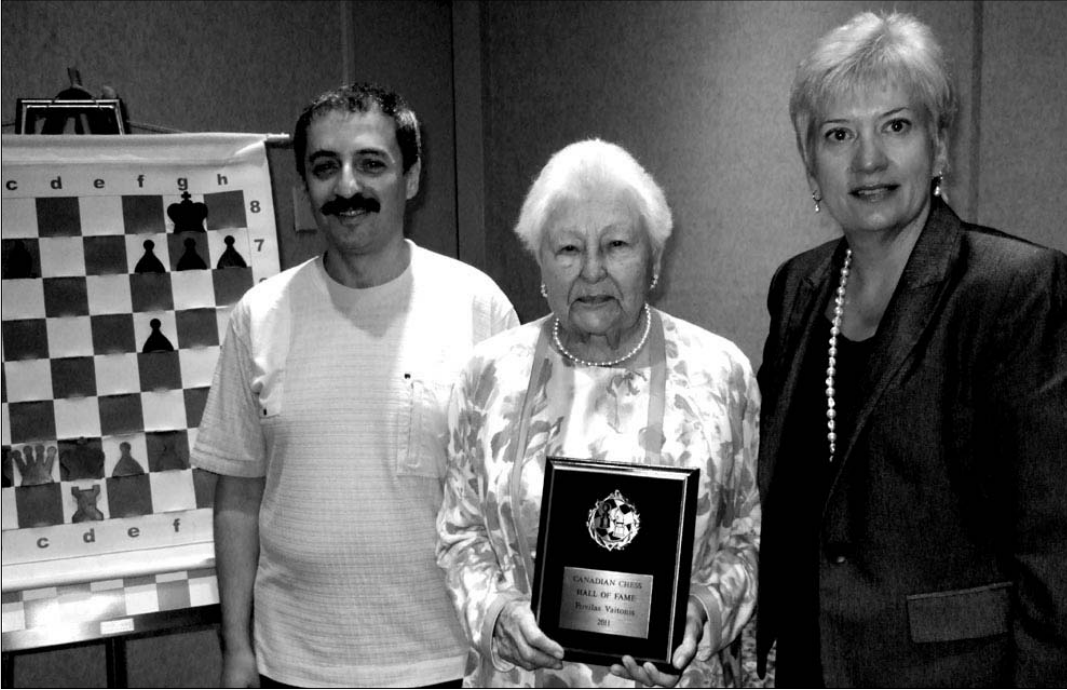
Pal. Jono Pauliaus II parapija, pirmoji Lietuvoje, pradėjo veikti liepos 7 d. Vilkaviškio vyskupijoje, Marijampolėje. Parapija įsteigta Vilkaviškio vysk. Rimanto Norvilos įsakymu, atsižvelgiant į Marijampolės miesto, Mokolų mikrorajono ir Mokolų bei aplinkinių kaimų gyventojų prašymus, Vilkaviškio vyskupijos kunigų tarybos pritarimu. Vienas privatus asmuo padovanojo sklypą naujos šventovės statybai. Pirmuoju naujai įkurtos parapijos klebonu yra paskirtas kun. Marius Rudzinskas.

Popiežiškosios pasauliečių tarybos jaunimo skyriaus vadovas kun. Eric Jacquinet paskelbė naujus statistinius duomenis apie užsiregistravusius į XXVI Pasaulio jaunimo dienas (PJD) Madride. Į Madridą vyks apie 2,000 jaunimo iš arabų

šalių. Taip pat dalyvaus 900 kiniečių iš Hongkongo, 300 japonų, 2000 rusų. Kun. Jacquinet taip pat atskleidė, kad rugpjūčio 19 d. PJD "Via Crucis" metu Kryžių neš jaunimas su negalia, AIDS ligoniai, piligrimai iš konfliktų varginamos Šventosios Žemės ir Irako, kaip ir iš žemės stichijų nuniokotų šalių – Japonijos ir Haičio. Tuo norima paliudyti, kad Jėzus yra arti kiekvieno kenčiančio žmogaus ir parodo kelią, vedantį iš mirties į gyvenimą. Vokietijos vyskupų konferencijos jaunimo sielovados vadovas vysk. Franz Josef Bode informavo, kad iki šiol į PJD užsiregistravo 16,500 vokiečių, kuriuos kelionėje lydės 22 vyskupai iš 19 vyskupijų. Vyskupas PJD pavadino "tikėjimo švente" ir visos Bažnyčios piligrimyste, o popiežių – ypatingai svarbiu jaunimui tikėjimo liudytoju ir vienybės ženklu.

Lietuvos vyskupai, susirinkę liepos 17 d. Marijampolėje Šv. Arkangelo Mykolo Mažojoje Bazilikoje, kurioje ilsisi Palaimintojo Jurgio Matulaičio palaikai, Mišių auka užbaigė jam skirtą maldų aštuondienį ir atlaidus. 2012 metais sukanka 25 metai nuo arkivyskupo Jurgio Matulaičio paskelbimo Palaimintuoju. Rengiantis minėti šią iškilią paskelbimo Palaimintuoju sukaktį ir dėkojant Dievui už suteiktas malones mūsų kraštui ir Visuotinei Bažnyčiai arkivyskupo Jurgio Matulaičio asmenyje, Lietuvos ganytojai pranešė, kad ateinantieji 2012 metai Lietuvoje skelbiami Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio metais. Ganytojai ragina per tuos metus giliau pažinti Pal. Jurgio Matulaičio, Vilniaus vyskupo bei Lietuvos Apaštališkojo Vizitatoriaus asmenybę, jo nuveiktus darbus.

Lietuvos ambasadorė Kanadoje pagerbė pirmojo lietuvio, tapusio šachmatų didmeistriu, atminimą

Nuotraukoje iš k.: E. Rozentalis, M. Martinkutė-Vaitonienė, amb. G. Damušytė

Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė Toronte liepos 9 dieną įvykusiame Kanados šachmatininkų suvažiavime-varžybose dalyvavo ceremonijoje, kurioje į Kanados šachmatininkų šlovės muziejų oficialiai priimtas pirmasis lietuvis, tapęs tarptautiniu šachmatų meistru, **POVILAS VAITONIS**.

Jo atminimas buvo įamžintas garbės lentoje, kurią ambasadorė iškilmingai įteikė P. Vaitonio našlei.

Pranešimą apie P. Vaitonį ir jo šachmatų partijas skaitė iš Lietuvos atvykęs šachmatų didmeistris Eduardas Rozentalis.

Kanados laikraštyje "Hamilton Spectator" liepos 8 dieną pasirodė straipsnis apie P. Vaitonį, jo laimėjimus šachmatų pasaulyje ir lietuvišką kilmę.

P. Vaitonis (1911-1983) kelis kartus buvo tapęs Lietuvos šachmatų čempionu. Vėliau karo nublokštas į užsienį, du kartus tapo Kanados šachmatų čempionu. Šachmatų didmeistris dalyvavo pasaulio šachmatų olimpiadose Miunchene, Stokholme, Buenos Airėse ir kitur, taip pat prieškarėje buvo Lietuvos šuolių su kartimi čempionas.

48-ųjų Kanados šachmatininkų varžybų dalyvius raštu pasveikino šalies ministeris pirmininkas S. Harper, Ontario provincijos premjeras D. McGuinty ir Toronto meras T. Ford.

Ambasados informacija

Seinų katastrofa

Lietuvos kariuomenės pastangos apginti šalies teritorinį vientisumą 1920 m. rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais

Kpt. VYTAUTAS VOVERIS

Lietuvos politikų ir kariuomenės vadovybės klaidos lėmė, kad Lietuva prarado Seinus, Suvalkus ir Augustavą – beveik penkis tūkstančius kvadratinį kilometrų etninių lietuvių žemių, kuriose ošia senovinė Augustavo giria, tyvuliuoja daugybė nuostabaus grožio ežerų, ežerėlių. 1920 m. rugsėjo 22-ąją lenkai užgrobė Seinus, kitą dieną – Druskininkus. Tai pabaiga, už kurią didžiausia kaltė tenka Steigiamajam seimui ir šalies Vyriausybei. Tačiau katastrofos pradžios reikia ieškoti XIX ir XX š. sankirtoje. Tuo metu Seinai greta Vilniaus ir Kauno buvo vienas iš svarbiausių lietuvių tautinio atgimimo centrų ir vienas lietuviškiausių miestų.

Būklė ėmė keistis, kai į Seinus atsibastė kunigas Jelbžykovskis, lenkų šovinistas fanatikas. Tapęs kunigų seminarijos prorektoriumi, ėmė į ją tempti klierikus iš Lenkijos, visame krašte pristeigė kraštutinių lenkiškų organizacijų, kurių pagrindą sudarė lenkai

kunigai ir seniai sulenkėję vietiniai dvarininkai, buvę Lietuvos bajorai.

Atkaklių Jelbžykovskio pastangų dėka lietuviai pradėjo lenkėti net apie Seinus, Punkską, Beržininkus, Vižainį, Liubavą. Jelbžykovskio veikla užprogramavo lietuvių ir lenkų konfliktą pietinėje Suvalkijoje. 1918 m. Seinuose susikūrė lietuviška administracija, tačiau nesnaudė ir lenkai bei sulenkėję elementai – įnirtingai organizavo nelegalias teroristines organizacijas, vadinamuosius "partizanus". Vietiniai dvarininkai, išgąsdinti, kad Suvalkija galutinai atiteks Lietuvai, o jų dvarų žemės bus išdalytos savanoriams ir bežemiams, šaukėsi Varšuvos pagalbos. Ir ta pagalba atėjo: karininkai, instruktoriai, ginklai plaukte plaukė į Suvalkų kraštą.

Lietuviai šaukėsi Kauno pagalbos. Į Seinus atvyko ministras pirmininkas Mykolas Sleževičius ir į mitingą susirinkusiems seiniškiams pasakė karštą kalbą, ragindamas neužleisti nė vienos protėvių žemės pėdos, ginti savo sody-

bas kirviais, šakėmis ir dalgiais. Gintis patogiau turint po ranka ne kirvį, bet kulkosvaidį. Bet Lietuvos valdžia tų kulkosvaidžių seiniškiams kaip tik ir negalėjo pasiūlyti, nes jų tiesiog neturėjo.

Seinų gynybai vadovavęs apskrities karo komendantas Stasys Asevičius savo žinioje teturėjo dvi pėstininkų kuopas (apie 210 karių), kurios turėjo ginti 50 km pločio fronto liniją. Rezervas – Seinų igula – 30 kareivių, iš jų 10 ėjo igulos tarnybą, kiti – raštininkai, gurguolininkai. Vienai kuopai vadovavo karininkas Juozas Galvydas, kitai – karininkas Edmundas Bardauskas, ne koks nors ten valstietis, o Lietuvos bajoras. Kaip ir įprasta Lietuvos bajorams, pasidavėlis, išdavikas. Bardauskas iškart susiuostė su lenkų "partizanais" ir pranešinėjo, kur lietuviai stovi, kiek jų yra, kaip apsiginklavę. Lenkų puolimui prasidėjus, savo puskuopės kareivius nuginklavo ir beginklius atidavė į nelaisvę.

Nukelta į 5-ą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Paleido įtariamąjį

Pagal Lietuvos išduotą Europos arešto įsakymą, Austrija liepos viduryje Vienoje buvo trumpam sulaikiusi Sausio 13-osios bylos įtariamą buvusį KGB karininką Michailą Golovatovą, kuris vadovavo Vilniaus televizijos bokštą šturmuojusiam "Alfa" būriui, tačiau neprąjęs nė parai, jį paleido. Austrijos užsienio reikalų ministeris liepos 18 d. tikino, kad Austrijos teisėsauga veikė pagal teisinius procedūras jį paleisdama į laisvę.

Lietuvos pareigūnai atmeta Austrijos priekaištus dėl esą netinkamai surašyto Europos arešto įsakymo, pabrėždami, kad buvo pateikta visa austrų prašoma medžiaga. Lietuvos generalinė prokuratūra austrų žingsnį įvertino kaip šiurkštų Europos sąjungos teisės aktų pažeidimą, o prezidentė Dalia Grybauskaitė pareiškė, kad Austrijos skuba paleidžiant įtariamąjį – politiškai nepateisinamas veiksmas, kuris kompromituoja Europos šalių bendradarbiavimą teisėsaugos srityje.

Aplinkybes aiškinsis bendra Lietuvos ir Austrijos žinovų darbo grupė, dėl kurios liepos 19 d. sutarė abiejų šalių teisingumo ministrai.

Parinktas investuotojas

Liepos 14 d. vyriausybė naujos atominės elektrinės Lietuvoje statybos strateginiu investuotoju pasirinko Japonijos ir JAV bendrovę "Hitachi-GE Nuclear Energy", kurią sudaro "Hitachi" ir "General Electric". Bendrovė siūlo Visagine, kur stovi nebeveikianti Ignalinos atominė elektrinė, įrengti vieną 1300 megavatų galios reaktorių – tokios pat bendros galios buvo ir 2004 m. bei 2009 m. pabaigoje uždaryti du Ignalinos AE reaktoriai. Su šia investuotoja bus pradedamos derybos, o jei jos nepavyktų, būtų deramasi su antroje vietoje likusiu investuotoju, JAV ir Japonijos bendrove "Westinghouse".

Sutartį bus siekiama pasirašyti iki šių metų pabaigos. Visagino AE statybos darbai prasidėtų 2014 m., elektros energiją elektrinė pradėtų gaminti nuo 2020 m. Energetikos viceministro R. Švedo teigimu, komerciniais pagrindais plėtojamas projektas yra penkių partnerių, investuojančių savo lėšas. Būsimoji Visagino AE galia bus apie 1300 megavatų, ir tai gerokai padidins energetinį saugumą Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje.

Dujų įstatymo pataisais

Prezidentė Dalia Grybauskaitė liepos 13 d. pasirašė

birželio pabaigoje seimo priimtas Gamtinių dujų įstatymo pataisais, leidžiančias atskirti gamtinių dujų gavybą, tiekimą ir perdavimą. Įstatymas yra svarbus žingsnis mažinant energetinę priklausomybę, nes atskyrus veiklas Lietuvos priklausomybė nuo vieno dujų tiekėjo sumažės, o suskaidžius dujų ūkio monopoliją atsivers kelias konkurencijai dujų rinkoje, bus užtikrinti alternatyvūs tiekėjai, Lietuva galės sparčiau įgyvendinti energetinius projektus ir užtikrinti šalies gyventojams teisingesnes dujų kainas.

Vyriausybė pertvarkys dujų importo ir transportavimo bendrovę "Lietuvos dujos", per 2 metus atskirdama magistralinius dujotiekus ir juos perduodama valdyti valstybei. Be to, bus atskirta ir skirstomųjų dujotiekių bei dujų tiekimo veikla. Tai įvyks ne anksčiau kaip po 2 metų nuo įstatymo įsigaliojimo – 2013 m. vasarą.

Dujų ūkio pertvarkai priešinosi Rusijos dujų milžinas "Gazprom", jau pateikęs ieškinį prieš Lietuvą tarptautiniam arbitražui ir pralaimėjęs ginčą. Tačiau šis įstatymas leis Lietuvai lanksčiau derėtis su "Gazprom" dėl mažesnės dujų kainos, jau net šį rudenį.

Bendrovė "Lietuvos dujos" valdo Rusijos ir Vokietijos firmos "Gazprom" ir "E. ON Ruhrgas" bei Lietuvos vyriausybė.

Sutartis su Gudija

Birželio 28 d. seimas patvirtino Lietuvos ir Gudijos sutartį, palengvinančią judėjimą pasienio gyventojams. Gyvenantiems pasienio teritorijoje ne trumpiau kaip 1 metus, bus leidžiama kirsti sieną be vizų ir su specialiais leidimais būti 50 km pločio Gudijos pasienio teritorijoje iki 90 dienų per pusmetį. Leidimai nesuteiks teisės dirbti kaimyninėje valstybėje.

Priimtos pataisos numato, kad nusižengus taisyklėms pirmą kartą gresia įspėjimas arba 100-500 Lt bauda, pakartotinis pažeidimas užtrauks 500-1000 Lt baudą. Nuo 1 iki 5 metų galiosiantys leidimai bus išduodami nuolatiniams pasienio gyventojams, kurie dėl giminytės ryšių, ekonominių, prekybinių, kultūrinių ir kitų svarbių priežasčių planuoja lankytis Gudijos pasienio teritorijoje. Numatomas leidimo išdavimo mokestis – 20 eurų (apie 70 Lt).

Tokiais leidimais galėtų naudotis apie 800,000 Lietuvos gyventojų. Į sutartas teritorijas Lietuvos pusėje patenka Vilnius, Ignalina, Varena, Druskininkai. **RSJ**

Partizanų atmintis mus stiprina

Punske – partizano Antano Suraučiaus knygos sutiktuvės ir Rasos šventė

Iš kairės: Punsko parapijos vikaras kun. Egidijus Kazlauskas aukoja Mišias; renginio dalyviai gieda Tautos himną

GINTARAS LUČINSKAS

Š.m. birželio 25, šeštadienio popietę, Punske vyko Lietuvos partizano, Lenkijos lietuvių visuomenės veikėjo Antano Suraučiaus (1919-2006) 5-ųjų mirties metinių minėjimas bei naujausios jo knygos *Per kalėjimus ir lagerius*, kurią išleido Punsko „Auš-

Koplytstulpis partizanams, žuvusiems už laisvę 1944-1955 metais Suvalkų trikampyje

Poetas, žurnalistas Sigitas Birgelis apžvelgia partizano A. Suraučiaus gyvenimo kelią

ros” leidykla, sutiktuvės. Renginys prasidėjo Punsko Švč. Mergelės Marijos Dangun Ėmimo šventovėje, kur Mišias aukoja Punsko parapijos vikaras kun. Egidijus Kazlauskas. Mišių pabaigoje poetas, žurnalistas Sigitas Birgelis apžvelgė partizano Antano Suraučiaus gyvenimą ir veiklą. Dvasiškai pakylėti, susirinkome prie koplytstulpio partizanams žuvusiems už laisvę 1944-1955 metais Suvalkų trikampyje. Jų atminimas pagerbtas tylos minute, uždegtos žvakutės, sugiedotas Tautos himnas.

Knygos sutiktuvės vyko Punsko valsčiaus savivaldybės svetainėje.

Įeinama pro Rasos šventės vartus

Dalyvavo velionies dukra Roma Pia-secka, istorikas dr. Bronius Makauskas, Lietuvos respublikos seimo nariai Auksutė Ramanauskaitė-Skokauskienė ir Gintaras Songaila, Lenkijos lietuvių bendruomenės tarybos pirmininkas Klemensas Jurkūnas, partizanų rėmėjas Juozas Jakimavičius, ilgametis Punsko licėjaus direktorius Juozas Sigitas Paransevičius, „Vilnijos” draugijos vicepirmininkė Nijolė Balčiūnienė, knygos leidėjai, vietos bendruomenės nariai ir svečiai iš Alytaus bei Druskininkų miestų.

Prasmingus žodžius tarė įžymiojo partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago dukra Auksutė: *Partizanų pavyzdys ir jų atmintis turi mus stiprinti, juos būtina prisiminti visada, nežiūrint sukakčių. Partizanai buvo tvirti savo dvasia. Turėjo viltį, turėjo Lietuvą savo širdyse. KGB-istai, laužydami žmonių gyvenimus ir likimus, darė savo karjeras. Gerbdami žuvusiųjų atminimą, turime dėti pastangas, kad Lietuvoje būtų gražiau, geriau ir teisingiau gyventi.* LR seimo narys G. Songaila iškėlė mintį, kad partizano A. Suraučiaus knyga būtų pristatoma Lietuvos mokyklose, nes tai mūsų tautos garbingos istorijos didvyriškas paliudijimas. Sausio

13-osios brolijos Alytaus skyriaus narys Alfonsas Vitkauskas teigė: *Partizanai turėjo viltį, kad bus laisvi, todėl mes ir esame laisvi. Labai svarbu rinkti istorinę medžiagą, kol dar yra gyvų liudininkų.*

Po knygos pristatymo vykome į Ožkinių kaimą. Poilsio ir pramogų centre „Šilainėje”, išsikurusiame prie miško, ant vieno gražiausių Punsko valsčiaus Seivų ežero kranto, vyko Rasos šventė. Šventės dalyviams neleido nuobodžiauti folkloro ansamblis „Liktužė” (Kaunas), liaudiška kapela „Čirpokas” (Šakiai), „Gimtinė”, „Šalčinukas” ir grupės iš Navinykų, Vidugirių ir Seinų mokyklų, jaunimas iš Sangrūdos ir Punsko muzikos mokyklos mokiniai.

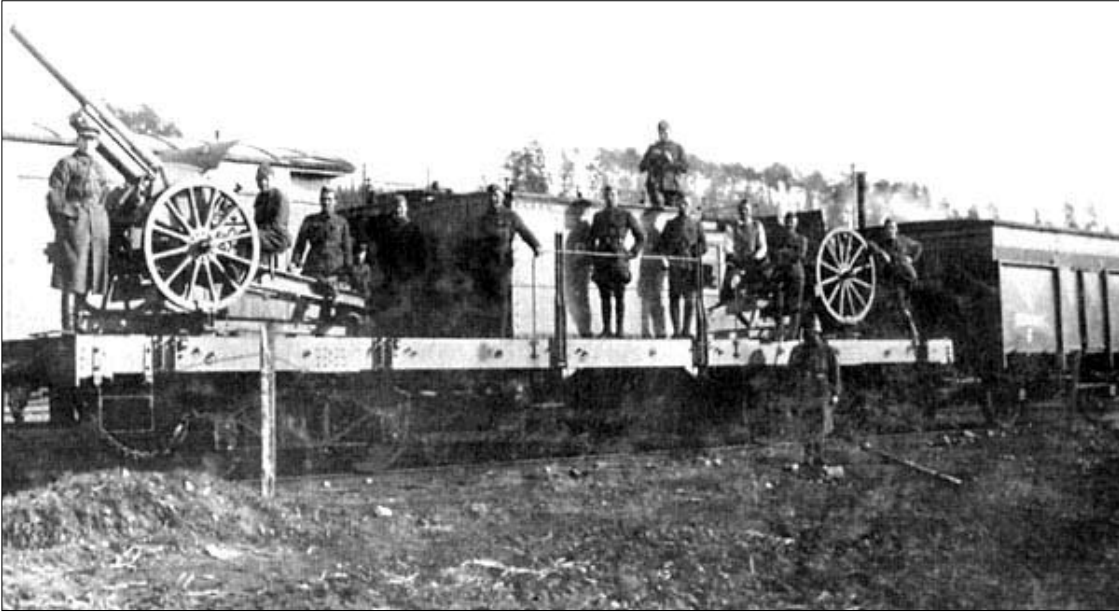
Laikantis senovinių tradicijų, šventės dalyviai turėjo praeiti per šventinius vartus, nepraėję – „nedalyvauja” šventėje. Vėliau vyko kupoliavimas (žolynų rinkimas, rateliai aplink kupolę, vainikėlių mėtymas, raganų būrimas), ažuolo apdainavimas, apeigos prie aukuro, Jonų sveikinimas, laužo šokiai, vainikėlių plukdymas, paparčio žiedo ieškojimas, saulės sutikimas...

(Ntrs. G. Lučinsko)

Rateliai aplink kupolę

Seinų katastrofa

Lietuvos kariuomenės šarvuotas traukinys "Gediminas". Jo kariai dalyvavo ne vienose kautynėse su lenkų kariuomene

Ntr. iš *Gimtosios istorijos*

Atkelta iš 3-čio psl.

Antra puskuopė, vadovaujama viršilos, turėjo ginti Pronckų užkardą. Bardauskas tam viršilai nusiuntė dezinformuojantį, kapituliantiška raštelį. Gali kilti klausimas: ko tie bajorai, laikantys save "tikrais" lenkais, ėjo į Lietuvos kariuomenę? Galėjo tarnauti Lenkijos kariuomenėje. Jie ten ir veržėsi. Atvėsino Pilsudskis, pataręs brautis į Lietuvos kariuomenę ir ją griauti iš vidaus – stengtis užimti kuo atsakingesnes pareigas. Todėl nieko stebėtino, kad "lenkų" karininkų buvo ne tik koviniuose Lietuvos daliniuose, bet net kariuomenės štabe. Bardausko išdavystė menkas Seinų gynėjų pajėgas sumažino perpus. Miestas atsidūrė lenkų "partizanų" rankose. Užgrobtuose Seinuose

su lenkais. Didelėmis jėgomis ir atvirai Lietuvos pulti lenkai tuo metu negalėjo, nes rusai artėjo prie Varšuvos, versdami lenkus ieškoti pagalbos Vakaruose, o Anglijos ministeris pirmininkas Loid Džordžas pareiškė, jog Lenkija kivirčijasi su visais kaimynais ir kelia didžiausią grėsmę taikai Europoje. Lenkija pietinei Suvalkijai užgrobtai metė 698 karininkus, 28,247 kareivius, 375 kulkosvaidžius, 74 patrankas. Lietuvių pajėgos: 358 karininkai, 10,077 kareiviai, 164 kulkosvaidžiai, 24 patrankos. Kavalerijoje lenkai turėjo 5,693 žmones, lietuviai – 400 kareivių ir 10 karininkų.

Kovos pasibaigė visišku mūsiškių pralaimėjimu. Norint suvokti katastrofos priežastis, pakanka palyginti lenkų ir lietuvių vadovybių įsakymus. Lenkų įsakymus rengė

ni pulkų vadai suprato, kad tai – pralaimėjimas: tokią "skystą" fronto liniją lenkai koncentruotais smūgiais galės pralaužti bet kur. Taip ir buvo. Ar galėjo Lietuva išvengti Seinų katastrofos? Galėjo, bet tik ne su tokiais pajėgomis. Mūsų kariuomenė tuo metu buvo perpus mažesnė net už latvių ir estų kariuomenes. Po Steigiamojo seimo rinkimų vyriausybė ėmėsi ne stiprinti kariuomenę, bet ją mažinti. Šiandien aišku, kad reikėjo sutelkti visas valstybės jėgas ir ginkluotąsias pajėgas išplėsti iki maksimalios ribos – 100,000 karių. Tik tokio dydžio kariuomenė galėjo apginti Vilniaus kraštą ir pietinę Suvalkiją.

Ir tuometinis krašto apsaugos ministeris Konstantinas Žukas, ir veikiančiosios armijos vadas Kazys Ladiga netiko einamoms pareigoms. Pirmasis buvo net ne kovinis karininkas, o ryšininkas. Pirmojo pasaulinio karo metu pasiekęs kapitono laipsnį, ant rasis rusų armijoje vadovavo batalionui, vadinas, Lietuvos kariuomenėje galėjo būti pulko, geriausiu atveju – brigados vadu. Abu jie geri lietuviai, karšti patriotai, tačiau pareigas gavo ne pagal pečius. Po pralaimėjimo Žukas kaltino Ladigą, Ladiga – Žuką, lėkė iš pareigų pulkų vadai, tačiau kuo kaltas karininkas, jeigu jis tėra pasiekęs kuopos vado lygį, o jam duoda pulką ir įsako: žygiuok į Augustavą, užimk ir apgink...

1920 m. Lietuvos kariuomenė pietinėje Suvalkijoje savo pareigą atliko iki galo. Už katastrofą atsakomybė tenka šalies politinei valdžiai, per mažai besirūpinusiai šalies saugumu ir ginkluotųjų pajėgų stiprinimu. (Straipsnį atsiuntė K. Asevičius)

Valstiečių laikraštis

Dabartiniai Seinai

prasidėjo teroras. Po Seinų užgrobtimo buvo aišku: Lietuvos teritorija bus tokia, kokią patys sugebėsime apginti.

Lenkų ir rusų karas 1920 m. vasarą sudarė realias prielaidas Lietuvai susigrąžinti pietinę Suvalkiją. Vyriausybė įsakė kariuomenei žygiuoti ir užimti tą teritoriją, nesiveliant į konfliktus nei su rusais, nei

aukščiausios kvalifikacijos štabų karininkai. Suderinti dalinių veiksmai laiko atžvilgiu, vadams paliekama manevro laisvė. Lietuviški įsakymai stebina savo primityvumu ir tuščiažodžiavimu. Pagrindinės lietuvių jėgos buvo išskleistos į vieną fronto liniją nuo Vokietijos sienos iki Gardino! Gavę tokį įsakymą, jau

KANADOS ĮVYKIAI

Prekybos sutartys

Kanados ir Europos sąjungos laisvos prekybos sutartis bus pasirašyta ne vėliau kaip 2012 metais. Taip įsitikinęs Kanados tarptautinės prekybos ministeris Ed Fast. Abi derybų partnerės yra surengusios ir rengs ateityje nemažai darbinio susitikimų, kuriuose svarstoma, kaip derinti skirtingus reikalavimus darbo ir prekybos rinkose abipus Atlanto. Ministerio nuomone, tai verta pastangų: Kanados miško, skrydžių įrangos, chemijos ir plastmasių pramonei atsivertę dar 27 Europos sąjungos valstybių prekybos rinkos, valstybės išdas padidėtų \$12 bln. Konservatorių vyriausybė jau yra pasirašiusi 8 laisvos prekybos sutartis su kitomis valstybėmis. Baigiamos derybos su Indija. Savo išvykoje į Kiniją užsienio reikalų ministeris John Baird irgi tikisi parengti dirvą būsimoms deryboms su šia valstybe.

Federacinės vyriausybės ir provincijų ministrai susitikime Albertos provincijoje aptarė, kaip bus gerinama Kanados valstybinė energijos išteklų programa. Susirinkimo dalyviai sutiko su kritika, kad Kanada neturi apsiriboti vieninteliu partneriu – JAV prekybai energijos žaliavomis, būtina plėsti rinką. *Northern Gateway* programa būtų pirmas žingsnis didinant prekybą. Nutiestais vamzdiniais link Vakarų pakrantės uostų naftą būtų galima tiekti Kinijai ir kitoms Tolimųjų Rytų valstybėms. Pasitarimo dalyviai aplankė Fort McMurray naftos gavybos smėlynus. Ši susitikimą aplinkosaugos grupės kritikuoja už neveiksmingumą ir šališkumą. Energetikos vadovų susitikimą lėšomis parėmė naftos gavybos verslovers. Jame per mažai buvo kalbėta apie aplinkos ir vandens apsaugą, naftingosios dirvos apželdinimą, oro taršą.

Toronto akcijų rinka (Stock Exchange) iki rugpjūčio pradžios turi nuspręsti savo likimą. Jau aišku, kad ketinimas susijungti su Londono (D. Britanija) nepavyko. Pastarieji atsitraukia nuo siūlymo susijungti, nes šio ketinimo nepalaiko akcininkai. Tuo tarpu Kanados 13 finansinių institucijų grupė *Maple Group* siūlo už \$3.8 bln. pinigais ir akcijomis perimti TSE. Akcijų vertė išaugtų nuo \$43 iki \$50, tad akcininkams šis sprendimas palankus. Finansiniame pasaulyje bėgsta, kad *Maple Group*, nupirkusi TSE, gali sujungti ją su kita dabartine didžiausia verslo konkurente ir tapti beveik vienalve Kanados akcijų

rinkoje. Tai nepageidautinas veiksmas.

Kanadiečiai gana dosniai aukoja įvairiems šalpos tikslams. Vyriausybė yra registravusi 85,000 šalpos organizacijų. Kai kurios iš šių organizacijų turi aiškiai ir tiksliai apibrėžtus lėšų panaudojimo tikslus ir atsiskaito aukotojams. Kitų veikla nėra reguliuojama ir tikrinama, neretai pasitaiko piktnaudžiavimo surinktomis lėšomis ir aukotojų dosnumu. Tai gana pelningas darbas šių organizacijų vadovams. Kanados mokesčių tarnyba neseniai paskelbė duomenis apie atlyginimus šalpos organizacijų vadovams ir darbuotojams. Jų darbinės pajamos gerokai pranoksta specialistų, dirbančių savo srityje. Daugiau kaip 6,000 šalpos organizacijos vadovų uždirba daugiau kaip \$120,000 per metus; bent poros šimtų vadovų metinis atlyginimas siekia \$350,000; dar 12,000 darbuotojų mokama \$80,000 metinis atlyginimas.

Priverstinių vasaros atostogų netikėtai sulaukė daugiau kaip 1,200 IQT Solutions darbuotojų Laval (Kvebeko provincija) ir Ošavoje (Ontario). Jiems be išankstinio privalomo pranešimo buvo pasakyta, kad įstaiga uždaryta. Darbuotojai negavo nei atleidimo lapelių, nei iškeitinamų pinigų išmokos, kai kuriems neišmokėti netgi paskutiniai atlyginimai. Atleistieji darbuotojai surengė piketus, tačiau vadovų, esančių pagrindinėje įstaigoje JAV Nashville (Tennessee valstija), jų skundai ir protestas nepasiekė.

Šįkart Oro tarnybos pranašavimai apie šiltesnę nei įprasta vasarą išsipildė su kaupu. Liepos mėnesį po lietingo pavasario ir potvynių atėjo neįprastai karšta ir sausa vasara. Tik vakarinė ir rytinė Kanados pakrantės turi palyginti vidutiniškai šiltą vasarą. Vidurio Kanados, Ontario ir Kvebeko provincijas degina karštis iki 35C, o su drėgme – iki 42 laipsnių. Kvebeko ir Ontario šiaurės vakarų plotuose suskaičiuota arti šimto miškų gaisraviečių. Netikėta audra su 120 km/val. vėjais Ontario ir Kvebeko provincijų pietvakariuose paliko apie 100,000 namų be elektros, žuvo du gyventojai. Toronte pačiomis karščiausiomis dienomis prailgintas atvirų baseinų darbo laikas, skelbiama apie vėsius užėigas gyventojams, neturintiems namuose oro vėsintuvų. Dėl karščio paprastai miršta daugiau žmonių nei nuo kitų klimato reiškinių. **SK**

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas Kanados imigracijos srityje. Patirtis nuo 1999 m.
Platesnė informacija teikiama www.milmantasimmigration.com.

Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

Kreipkitės į DALIĄ MILMANTAS, CCIC, licenzijuotą Kanados imigracijos konsultantę
T 647 342 7301 F 647 435 7528 E info@milmantasimmigration.com

MŪSŲ TĖVYNĖJE

PAMINKLAS LAKŪNAMAMS

Liepos 17 d., minint 78-ąsias „Lituanicos“ skrydžio metines, lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žūties vietoje Lenkijoje atidengti trys tradiciniai lietuviški koplytstulpiai. Myslībužo (vokiškai – Soldino) miške prie Pščelniko kaimo buvo atidengti tautodailininko Algimanto Sakalausko sukurti ažuoliniai koplytstulpiai, pranešė Susisiekimo ministerija. Iškilmių metu prie paminklo lakūnams padėtos gėlės, buvo aukojamos Mišios. Koplytstulpių ansamblį lakūnų atminimui sudaro koplytstulpiai, pavadinti *Odė didvyriams*, *Aukščiausiojo globa* ir *Motina Globėja*. Memorialas S. Dariui ir S. Girėnui atminti buvo pastatytas 1936 m. tuometinėje Soldino apylinkėje pagal architekto Vytauto Landsbergio-Žemkalnio projektą. Lakūnai 1933 m. liepos 15 d. kartu lėktuvu „Lituanica“ išskrido iš Niujorko į Kاونą. Jų skrydis nutrūko po 37 val. 11 min. tuometinėje Vokietijoje, o katastrofos aplinkybės taip ir liko miglotos. S. Dariaus ir S. Girėno skrydis reikšmingas tuo, kad jie nenusileidę nuskrido 6411 kilometrų. Tai buvo 2-asis tuo metu skrydžio be nusileidimo rezultatas pasaulyje. Lietuvių lakūnai taip pat buvo pirmieji, oficialiai iš JAV į Europą skraidinę oro pašta.

SIENOS ŽYMĖJIMAS

Liepos 12 d. Vištyčio ežere, Vilkaviškio rajone, pradėdant nužymėti Lietuvos ir Rusijos valstybės sieną pastatyti pirmieji ją žymintys ženklai. Tikimasi visą sieną su Rusija baigti žymėti 2012 m. Iš viso šie darbai gali kainuoti 2-2.5 mln. litų, pranešė Valstybės sienos apsaugos tarnyba (VSAT). Pirmas ženklas, t.y. plūduras, nuleistas į ežerą ties Vištyčio miesteliu. Iš viso 23 tokie plūdurai statomi maždaug 9 kilometrų atkarpoje, kur siena eina Vištyčio ežeru. Tai ryškiai geltoni sienos ženklai, kurių 2 metrų dalis yra iškilusi virš vandens. Sutarta, kad vandeniui einančią sieną Lietuva dar pažymės Vilkaviškio rajono Matlaukio tvenkinyje. Šie darbai bus atlikti artimiausiu metu. Rusija sieną su Lietuva nužymėti Kuršių mariose planuoja kitais metais. Šiemet taip pat pradėdami Lietuvos ir Rusijos sienos žymėjimo darbai sausumoje bei prie Nemuno, kurio viduriu eina valstybių siena. Čia bus statomi panašūs ženklai kaip prie Lietuvos sienos su Gudija, Latvija ir Lenkija. Sausumos sienos ženklai Lietuvos pusėje prie sienos su Rusija

nuo Smalininkų Jurbarko rajone iki Nemuno žiočių bus pastatyti dar šiemet.

NAUJOS PROGIMNAZIJOS

Vilniaus miesto savivaldybė liepos 13 d. nusprendė 11 mokyklų – 9 pagrindines ir dvi vidurines iki rugsėjo pertvarkyti į progimnazijas. Jomis taps „Ažuolyno“, Emilijos Platerytės, Jono Basanavičiaus, Jono Pauliaus II, Petro Vileišio, Simono Daukanto, Šv. Kristoforo, Taiskos, Žemynos pagrindinės bei Baltupių ir Martyno Mažvydo vidurinės mokyklos. Progimnazijose galės būti 1-8 arba 5-8 klasės. Pagal naują Švietimo įstatymą, atsisakius vidurinių mokyklų, trijų lygių mokyklos – pradinė, progimnazija ir gimnazija – bus galutinai įtvirtintos 2015 m. Vyriausybei birželį patvirtinus naujas mokyklų tinklo kūrimo taisykles, progimnazijų turėtų atsirasti jau šiemet. Pagal įstatymą, kai kuriais atvejais mokymas galės būti tęstinis – nuo 1 iki 12 klasės. Tai būtų vadinamoji ilgoji gimnazija: vienintelė teritorijoje vidurinio ugdymo programą vykdanči mokykla, valstybės sienos apsaugos zonoje esanti bendrojo ugdymo mokykla bei mokykla, kurioje ugdomi specialiujų poreikių vaikai. Taip pat ilgąja gimnazija gali būti mokykla, vykdanči specializuoto ugdymo krypties programą, pavyzdžiui, meno, klasikinių kalbų, religinę ar kitokios pakraipos mokykla.

KUR PIGIAU?

Kai kurių pagrindinių maisto produktų kainos Vilniuje birželio pradžioje buvo mažesnės negu Rygoje ir Taline, bet dar pigiau kainavo Lenkijos sostinės Varšuvos parduotuvėse, rodo Konkurencijos tarybos atliktas tyrimas. Litras pieno Vilniuje kainavo 2.99 Lt. – 1.3% mažiau nei Taline ir 18% mažiau nei Rygoje, kur pieno kaina buvo atitinkamai 3.03 ir 3.64 Lt. Varšuvoje litro pieno kaina buvo 2.19 Lt. (27% mažesnė nei Vilniuje). Sviesto kaina Vilniuje buvo 4.85 Lt. už 200 gr., Taline ir Rygoje – po 5.36 Lt., Varšuvoje – 3.58 Lt. Kiaulienos nugarinė brangiausia buvo Rygoje – 21.1 Lt. už kilogramą. Lietuvoje ji kainavo 18.14 Lt., Taline – 20.57 Lt., Varšuvoje – 20.14 Lt. Pigiausiai aukščiausios rūšies kvietinių miltų ir cukraus birželio pradžioje buvo galima įsigyti Varšuvoje, kur šių produktų kaina buvo atitinkamai 3.65 ir 3.26 Lt. už kilogramą, arba 29% ir 13.3% mažiau nei Lietuvos sostinėje. Pusės litro šviesaus alaus kaina mažiausia buvo Vilniuje – 2.09 lito. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

St. Catharines, ON, lietuviai prie Dievo Gailestingumo paveikslo kopijos su Hamiltono AV parapijos klebonu kun. A. Šarka ir Bendruomenės pirmininke Angele Vaičiūniene š.m. gegužės 21 d.

St.Catharines,ON

DĖKOJAME Hamiltono parapijos klebonui kun. Audriui Šarkai ir Hamiltono bendruomenės pirmininkei Angelei Vaičiūnienei, kurių dėka keliaujanti per Kanados lietuvių parapijas – Dievo Gailestingumo paveikslo kopija, gegužės 21 dieną aplankė ir mūsų mažą parapiją. Mišias, kaip ir kiekvieną šeštadienį, 4 v.p.p. Angelų Karalienės šventovėje aukėjo ir maldas bei Dievo Gailestingumo li-

tanią vedė kun. Audrius Šarka.

ŠEŠTADIENI, birželio 18, 4 v.p.p. Angelų Karalienės šventovėje, Mišiomis buvo prisiminti Sibiro trėmimai. Mišias, užprašytas St. Catharines lietuvių bendruomenės, aukėjo Hamiltono AV kleb. kun. Audrius Šarka.

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAM mūsų parapijos ilgametį vargonininką Sigitą Zubricką, birželio 18 dieną, savo šeimos ir giminių ratelį, atšventusį garbingą 80 metų amžiaus sukaktį. Linkime sveikatos, ištvėrmės ir Dievo globos. **SZ**

Vancouver, BC

JONINĖS-JAANIPAEV 2011. Šiais metais Vankuverio Lietuvių bendruomenė susijungė su Estų bendruomene ir atšventė Jonines kartu birželio 25-tą savaitgalį prie Mission miesto (pusantros valandos nuo Vankuverio), kur estai turi savo žemės plotą. Susirinkome gražioje lankoje. Didelis laužas jau buvo sustatytas vakaro programai. Lietuviai buvo apsirengę žalsvai kaip krepšinio komanda. Buvo lengva mus atpažinti. Estai vykdė „Mr. Jaanipaev“ rungtynes. Savaiame aišku, kad lietuviai prisidėjo. Mat praeitais metais lietuvis Vitas Macijauskas laimėjo, tai reikėjo pabandyti vėl pasireikšti. Rungtynėse buvo keletas uždavinių. Pirmiausia reikėjo mesti tinklą kuo toliau. Po to reikėjo rąstą risti ilgiapusiai nuo vieno „stump“ iki kito. Po to šokti į tolį ir pagaliau bėgti kiek metrų, išgerti alaus puoduką ir šokti polką su mergina atgal prie pradžios. Daug smagaus juoko buvo. Deja, estai atėmė laimikį šį kartą – Tomas Baju laimėjo. Pradėjome džiaugtis, nes manėme, kad lietuvis Tomas Bajarūnas laimėjo. Na, kitais metais bus mūsų eilė!

Įpynėme lietuvių papročius į programą. Išmokėm kitus pinti gėlių vainikus. Estų dainininkės nešiojo lietuviškus vainikus per liaudies programą, kai vienetas dainavo, ir per tautinius šokius. Lietuviai taip pat prisidėjo prie šokių.

Skanaus valgio – buvo progos nusipirkti ką tik šviežiai rūkytą žuvį. Skanumynas! Pietum ir vakarienei buvo galima gauti kopūstų su dešrom ir bulvėm, sumuštinį ir įvairių pyragų bei estų alaus. Loterijos laimikiai buvo įvairios pintinės daiktų ir valgių. Lietuviai prisidėjo prie laimikų su namie gamintu krupniku. Estai laimėtojai pasigardžiavo ten pat. Vakarop, laimėtojas Tomas – Mr. Jaanipaev ir Brigita – mergina, kuri laimėjo gegužės mėnesio žaidimus, uždegė laužą kartu. Laužas buvo bent 10 pėdų aukščio ir pločio. Dainavome „Lauželis“ ir įvairių kitų dainų. Vaikai bandė prisiartinti pakepti dešrų ir „marshmallows“, bet jiems reikėjo 15 pėdų šakų, nes laužas buvo labai karštas. Žmonės linksminosi iki vėlaus vakaro prieš eidami miegoti į savo palapines. Iš viso buvo apie 200 susirinkusių, įvairių amžių. Labai smagu. Planuojame kitais metais vėl kartu švęsti ir pritraukti latvius, kad visos trys baltiečių sesės atspindėtų. **Bernadeta Abromaitytė-Verch**

London, ON

SU LATVIŲ VEIKĖJU ATISISVEIKINANT. Tik kiek anksčiau išlydėjęs po 69 metų savo žmoną Anitą, prie savo sodybos rožių sukniupęs, eidamas 97-tuosius Kanados Londone mirė Latvijos (ypač Kanados Londono Latvių bendruomenės) „saharovas“ – prof. dr. **ALEKSIS DREIMANIS** (1914-2011). Atsi-

sveikinimas-palydėjimas vyko šeštadienį (2011.VII.16). Dailus, kaip tai latviai sugeba atlikti ir muzika, ir žodžiu, bendru giedojimu. Kartu su ukrainiečių a.a. dr. Eugene Roslycky abu buvo šalia savo darbų, profesijų, nepaprasti, išskirtini sovietinio komunizmo įkalintų rytinės Europos šalių laisvintojai. Ypač jų pačių, Latvijos ir Ukrainos... ir neaplenkiant Lietuvos, Estijos ir visos Maskvos sukruvintos rytinės Europos (Rytprūsiai, išvalyti nuo paskutinio vokiečio, nepriklauso ir šandien nei Lietuvai, nei Lenkijai – YRA tik „neiškiriama dalis“ Rusijos)... Abu išlaisvino savo kilmių kraštus, bet... paliko dar kai ką laisvinti... mums, kitiems.

Aleksį teko pažinti būnant UWO Londone studentu kaip geologijos žinovą Kanados ledynų laikų, ir bendradarbiaujant „laisvinant“ savąjį Pabaltijį, įvairiomis progomis ir kasmet prie Londono Cenotafo paminklo prisimenant bausiuosius sibirinius trėmimus... ir daugeliu kitų progų. Buvo pažymėtas įvairiais aukštais akademinais žymenimis. Parašė daugiau kaip 200 akademinų dokumentų – paskutinį 2009, būdamas jau 95 m. amžiaus. Gimė Valmierai, Latvijoje, Dauguvos pakrantėje 1914.VIII.13, mirė 2011 m. liepos 8 d., prie savo rožių Kanados Londone. Išsėkis po tiek pasiekimų!

Edmundas Petrauskas,
London, Canada

Giedojom Lietuvos himną

Čikagoje vyko keli renginiai

Lietuvos gen. konsulė Skaistė Aniulienė (viršuje dešinėje) kalba Lietuvos himno giedojimo renginyje liepos 6 d. vakare Lemonte, prie Čikagos; kairėje – muzikos entuziastai Stasė ir Vytautas Jagminai veda lietuviškas dainas; apačioje – Jaunimo “popchoras” “Svajonė” dainuoja ir šoka Lemonte

EDVARDAS ŠULAITIS

Pagal Lietuvoje prigijusią tradiciją, jau keleri metai iš eilės Mindaugo karūnavimo dieną tėvynėje ir kituose pasaulio kraštuose yra giedama “Tautiška giesmė” – Lietuvos himnas. Šiemet giedojimas buvo surengtas dviejose vietose – Pasaulio lietuvių cent-

ro Lemonte sodelyje ir arčiau Čikagos esančiame “Kuni-gaikščių užėigos” restorane.

Abiejose vietose dalyvavo gana daug tautiečių, nepaisant, kad buvo darbo dienos, trečiadienio vakaras. Teko dalyvauti PLC sodelyje, kur buvo susirinkę apie 200 žmonių, kurie ne tik giedojo Lietuvos himną, bet padainavo ir kitų

dainų (jiems vadovavo anksčiau kaimo kapelą turėję muzikos mylėtojai Stasė ir Vytautas Jagminai (pirmoji pritarė akordeonu, o antrasis – būgnu).

Čia koncertavo vaikų “popchoras” “Svajonė” (vadovė Alina Šimkuvienė). Buvo ir kitokių pramogų – proga atsakyti į istorijos klausimus raštu. Geriausiai tai padarė, gavo Lietuvos fondo dovanas (įteikė Marius Kasniūnas).

Šioje šventėje dalyvavo LR gen. konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė, kuri ne tik pasveikino dalyvius, bet perskaitė ir LR užsienio ministro A. Ažubalio sveikinimo laišką. Susirinkusieji pasivaišino kava ir saldumynais, pabendravo. Teko sutikti ir tolimų svečių – vienas tokių buvo iš tėvynės atvykęs Antanas Kalanta, tuo metu viešėjęs Čikagoje bei kt. miestuose.

Lietuvių dienos Pensilvanijoje

97-osios Lietuvių dienos įvyks Frackville, Pensilvanijos valstijoje, š.m. rugpjūčio 13 ir 14 d.d. Lietuvos Vyčiai (Council #144) kviečia apsilankyti šioje nuo senų laikų kasmet JAV rengiamoje etninėje šventėje šeštadienį, rugpjūčio 13, nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. ir sekmadienį, rugpjūčio 14, nuo 12 v.d. iki 4 v.p.p. Vieta: Schuylkill Mall, Route 61 ir I-81. Bus skanaus lietuviško maisto, tradicinių rankdarbių ir tautodailės rodinių, tautinių šokių, ypatingų svečių, kaip “Colorado Romas”, kuris dainuoja tradicines ir šiuolaikines dainas. Visi yra laukiami! Inf.

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Birželio 9 d. Šiaulių universiteto rektorius prof. Vidas Lauruška ir Kent State (Ohio) universiteto prezidentas Lester A. Lefton pasirašė bendradarbiavimo sutartį. “Šis susitarimas žymi mūsų dviejų institucijų draugystės pradžią ir ‘Kent State University’ plėtrą”, – pažymėjo L.A. Lefton. Bendradarbiavimas sudarys sąlygas atlikti daugiau naujų mokslinių tyrimų biomedicininės inžinerijos, energetikos, visuomenės sveikatos srityse. Bendravimas tarp šių universitetų pradėtas pernai. Kent State universitetas turi ypatingą ryšį su lietuvių bendruomene. Šiame universitete yra turtinga kolekcija, kurią sudaro lietuvių literatūra, archyvinė medžiaga ir kiti leidiniai susiję su Lietuvos išeivija. Šiaulių universiteto docentas Stasys Tumėnas lankėsi Kent State universitete ir apžiūrėjo universiteto retų knygų rinkinį.

Vokietija

Berlyno centre, Jaunimo Namuose, vyko kasmetinis Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas. Pirmą kartą lietuvių jaunimas susitiko Vokietijos sostinėje. Anksčiau suvažiavimai vykdavo Bonoje. Į šio jaunimo veiklą gali įsijungti nuo 16-kos iki 35-rių metų amžiaus asmenys. Organizacijos pagrindinė užduotis – puoselėti lietuvių, lietuviškas tradicijas, kultūrą bei nenutrūkti nuo Lietuvos. Valdybos pranešimą padarė jos pirmininkas Martynas Tschischauskas. Jaunimo sąjunga prisidėjo prie Vasario 16-osios gimnazijos organizuojamų renginių: Joninių, Draugystės tilto, Eurofestivalio, Vasario 16-osios minėjimo. Taipgi sąjunga surengė jau šeštąjį Baltijos kraštų kongresą, kuris šiais metais išsiskyrė ne tik turtinga programa, bet ir gausiu dalyvių skaičiumi.

Suvažiavimą pasveikino Lietuvos ambasadorius Berlyne Mindaugas Butkus, Berlyno lietuvių bendruomenės pirmininkė Irena Sasnauskaitė. Ambasadorius savo sveikinimo žodyje apžvelgė Lietuvos dabartinę užsienio ir vidaus politiką, ekonominę būklę. Po kalbos suvažiavime vyko diskusijos. Buvo keliamas užsienyje veikiančių lietuvių bendruomenių klausimas ir jų galimybė prisidėti prie Lietuvoje vykstančių įvykių. Berlyno lietuvių bendruomenės valdyba suorganizavo ekskursiją, apilankytos Berlyno žymiausios ir išpūdingiausios vietos, susipažinta su miesto architektūra. Į valdybą buvo išrinkti keturi nauji atstovai.

Ją sudaro: pirm. Martynas Tschischauskas, vicepirm. Irena Kleinauskas, sekr. Jurgita Petkevičiūtė, išd. Monika Verbylaitė, visuomeniniams ryšiams palaikyti – Raimonda Paulauskaitė ir Giedrė Urbanavičiūtė. Tadas Stumbrys atsakingas už veiklos plėtrą.

Prancūzija

Šio krašto populiarus nemokamas leidinys *Metro* Neringos pajūri įvardijo kaip “Svajonių paplūdimį”. Kasdien 500,000 egzempliorių tiražu leidžiamas laikraštis skaitytojams siūlo penkis “svajonių paplūdimius” Europoje. Neringos paplūdimys užima antrą vietą, apilenkęs panašias vietas Bulgarijoje, Korsikoje, Italijoje. Nusileido tik graikiškajai Milos salai. *Metro* leidinį kasdien paskaito apie 2.4 mln. žmonių. Pasak leidinio, Neringos paplūdimys pasižymi ne tik ramybe, gamtos grožiu, bet čia galima palydėti saulę ir ilgai vakaroti. Žinia apie Lietuvą šiuo metu svarbi turistams, kai neaiški padėtis Tunise ir Egipte. Prancūzai šią vasarą ima žvalgytis naujų vietų poilsiui. (DELFI.lt)

Rusija

Gedulo ir vilties diena paminėta Lietuvos ambasadoje Maskvoje. Prisiminta baisių pirmųjų masinių Lietuvos gyventojų trėmimų 70 metų sukaktis. Ambasados darbuotojai prie Maskvoje Lubiankos aikštėje esančio Solovkų memorialinio akmens padėjo gėlių puokštę pagerbti žuvusių ir kentėjusių atminimą – pro šią vietovę vežamų į Sibirą lietuvių naikinimą, vaikų ir senelių nežmonišką mariniimą.

Britanija

Londonė gyvenantis Gintaras Mačiulis neatsigina draugų, net mažai pažįstamų žmonių, pageidaujančių nors skiautelės raudonojo kilimo, kuriuo tuoktis žengė britų princas William ir jo sužadėtinė Catherine Middleton, kaip rašo *Lietuvos rytas*. Prieš karališkas vestuves naktį balandžio 9-ąją vyšnių raudonumo kilimą Westminster abatijoje patiesė G. Mačiulis su jo vadovaujamais keturiais kitais lietuviais. Klojant kilimą ir jį nuimant reikėjo iškarpyti nedideles atraizas. Dabar, kad ir mažiau skiautelė tapo suvenyrai. Westminster abatijoje lietuviai jau buvo atlikę kelis kitus užsakymus. Atrodo, abatijos vadovai išidėmėjo lietuvius specialistus, kuriais buvo galima pasitikėti. G. Mačiulis darbuojasi žinomoje grindų įrengimo bendrovėje “Gordon Lomond”. JA

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 71 MILIJONĄ DOLERIŲ

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJĄ TAUPOMĄ ŠĄSKAITĄ, ATLEISTA NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ – (Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą 0.25%
čekių sąskaitą iki 0.25%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 0.50%
180 dienų indėlius 0.50%
1 m. term. indėlius 1.75%
2 m. term. indėlius 2.00%
3 m. term. indėlius 2.50%
4 m. term. indėlius 2.75%
5 m. term. indėlius 3.00%
RRSP ir RRIF
(Variable) 0.50%
1 m. ind. 1.75%
2 m. ind. 2.00%
3 m. ind. 2.50%
4 m. ind. 2.75%
5 m. ind. 3.00%
PASKOLAS
Asmenines nuo 3.50%
Nekiln. turto 1 m. 3.50%

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%
1 metams – 2.00%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.25%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu**

Sekite kasdienę informaciją apie nušimčius TALKOJE MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ TINKLAPIS: www.talka.ca

Solistas Fiodoras Šaliapinas

DLK Gedimino ordino kavaleriaus gastrolės ir paslaptinga mirtis

Dr. EGIDIJUS MAŽINTAS

1934 m., po sėkmingų pasirodymų Kauno valstybės teatre, kalbėdamas su prezidentu A. Smetona, apdovanojusiu artistą I laipsnio DLK Gedimino ordinu ir suteikusių jam Lietuvos pilietybę, Fiodoras Šaliapinas paklausė, ar galėtų apsigyventi Lietuvoje. A. Smetona atsakė: „Mes sakome ‘taip’, nes Lietuvos teatras augo ir tobulėjo jūsų patarimų ir meilės šiam menui dėka. Išsirinkite sau sodybą ir atvykite su visa šeima“. Deja, šiuo pasiūlymu F. Šaliapinas nepasinaudojo: netikėta mirtis išplėšė menininką iš gyvųjų tarpo, kai, rodos, jau tuoj tuoj visam laikui jis apsisistos Lietuvoje, prie Nemuno ir Neries upių. Liga, lėmusi anksčiau mirimą (mirė sulaukęs 65 metų), užgriuvo netikėtai, 1935 m. gegužę plaukiant garlaiviu iš gastrolių JAV. Temperatūra staiga pakilo iki 39,9 laipsnio ir privertė artistą išlipti pušiaukelėje, Havroje. Asmeninis gydytojas, atvykęs iš Paryžiaus, pacientą iškart pasiuntė į ligoninės palatą. Tačiau gydytojas nenurodė ligos, artimuosius perspėdamas, kad gali atsitikti ir blogiau. Netrukus įtikinėjantį, kad tai – praeikimas už demoniško Mefistofelio-Antikristo reabilitaciją scenoje arba konkurentų artistų pavydo kerštas, pasitelkiant juodąją magiją.

Pavydas, konkurencija, netikrumas dėl ateities paskatina kai kuriuos scenos artistus imtis magijos prieš talentingesnius kolegas. Kad Šaliapinas nekeltų kojos už Atlanto, pavyduoliai pasikvietė afrikietį Vudu šamaną. Per mėnesį artistas neteko 14 kilogramų. Aklai tikėdavęs burtais, prietarais ir pranašystėmis, jis vis tik buvo linkęs abejoti Paryžiuje gyvenusios žiniuonės pranašyste: „Pakeiskite savo gyvenimo būdą, Fiodorai Ivanovičiau. Nustokite daryti tai, dėl ko jūs esate pažeidžiamas: daugiau nelipkite į sceną,

ji jus pražudys. Savo pasiekėte, pasiroškite geresniam ramesniam gyvenimui“. Tačiau atsakyti scenos Šaliapinui buvo per daug sunku. Jis svajotojui buvo per daug sunku. Jis svajotojui buvo per daug sunku. Jis svajotojui buvo per daug sunku. Jis svajotojui buvo per daug sunku.

Tačiau Šaliapinas buvo neperkalbamas: jis netikėjo, kad tapo demoniško apsidėmimo auka, buvo nuoširdžiai įsitikinęs, kad tai senovinio gripo forma. Nepasveikęs pareigingas menininkas kitais metais, nepaisydamas patarimų, intensyviai gastroliavo Azijoje, aplankė Pekiną, Tokiją, Šanchajų, Varšuvą, Londoną, Klaipėdą. Nobelio literatūros premijos laureatas I. Buninas prisiminė 1937 m. birželio 18 d. koncertą Paryžiuje: „Šaliapinas sunkiai sirgo. Nepaprastai jaudinosi... Gelbėjo tik gestikuliacijos raišką ir intonaciją...“. Po savaitės, 1937 m. birželio 23 d., Didžiojoje Britanijoje įvykęs rečitalis laikomas paskutiniu artisto pasirodymu scenoje. Nepaisydamas gydytojų protestų, F. Šaliapinas vyksta gydyti balso į Vokietijos kurortą, o iš ten į Budapeštą ir Vieną. Čia 1937 m. rugsėjo 12 d. medicinos daktarų konsiliumas konstatuoja, kad F. Šaliapino būklė kritiška: „Išsekusi širdis, plaučiuose emfizema“. 1938 m. vasario mėnesį kraujo tyrimų žinovas prof. Wail paskelbia, kad tai leukemija. Tačiau F. Šaliapinas nepasidavė, kūrė ateities planus, juokavo: „Iki skausmo pasiilgau vodkos butelio su silkute ir svogūnu...“. Žmogus, ragavęs pačius brangiausius pasaulio gėrimus, kaštuojančius keliasdešimt tūkstanių markių, svajotojui buvo per daug sunku. Jis svajotojui buvo per daug sunku. Jis svajotojui buvo per daug sunku.

Štai kaip paskutinės didžiojo artisto dienas prisiminė kompozitorius S. Rachmaninovas ir dailininkas K. Korovinas: „Fiodoras taip staigiai pa-

seno, kad buvo pasikeitęs neatpažįstamai“. Nepadėjo tris kartus perpiltas kraujas. Laikydamas savo antrosios žmonos ranką, F. Šaliapinas pasakė: „Už kokias nuodėmes turiu taip nežmoniškai kentėti? Maša, aš pražuvau...“ 1938 m. balandžio 12 d. 17 val. 15 min. didžiojo artisto širdis sustojo. Mirties dieną varpai skambėjo ne tik Paryžiuje, bet ir Kauno cerkvėje bei Iguolos katalikų šventovėje. Šv. Mišiose meldėsi ir teatro artistai, lietuviai menininkai: K. Petrauskas, A. Staškevičiūtė, J. Mažeika, A. Dambrauskaitė, V. Jonuškaitė, I. Nauragis, A. Kutkus-Kutkauskas ir kt., dainavę kartu su didžiuoju scenos magu, burtininku, menininku, sukūrusiu neįtikėtinais įtaigius vaidmenis. Vienas iš jų – Mefistofelis (A. Boito ir Ch. Gounod opere), atėjęs į senyvo mokslininko Faustoto mokslinę laboratoriją – Juodojo demono, Šėtono prototipas, kurį šiandien kartoją ne tik daugelis įvairių teatrų artistų, bet ir tikri egzorcizmo profesionalai. Novelė ir filmas „Egzorcistas“, dažnai rodytas TV ekranuose, paremtas tikra gyvenimiška istorija, padėjo daugeliui aiškiai suprasti ir įvertinti demoniškos ligos apsidėmimo auką.

Šaliapinas daugeliui sovietų ideologų buvo rakštis. Vienintelės 95 metų F. Šaliapino dukros, šiuo metu gyvenančios Paryžiuje, teigimu, „šeima turėjusi išeiti vėl vakarą į lauką ir devynis kartus nusilenkti mėnuliui“. Šio papročio ji buvo išmokyta gyven-dama su tėvu, kuris nesibaiminio, kai ji labai rimti ir neklystantys moralės saugotojai kaltino parapsichologijos ar kosmohumanizmo, mistikos tradicijų sekimu ir jų diegimu visuomenei. Knygynuose buvo pasirodžiusi knygutė *F. Šaliapinas – mediumas*. Slen-

F. Šaliapinas

kant amžiams, dėl išskirtinės geografinės padėties Šaliapino gimtasis miestas buvo tapęs įvairių tautų ir kultūrų sąveikos židiniu.

Rusų ir totorių kaimo magijos tradicija, kuri formavosi veikiamą protėvių slavų, rytų kultūrų, helenistinės bei indų vedų astrologijų, alchemijos mokslų, turėjo įtakos F. Šaliapino mistinei pasaulėžiūrai. Šios tradicijos dėka viduramžiais kai kurie magijos ir aiškiaregystės bei astrologijos kryptų tekstai tapo žinomi ir Europoje. Savo ruožtu iš arabų pasaulio viduramžiais Rusiją, kaip ir LDK, pasiekė savita arabų-persų astrologinė sistema (tājika), suderinanti įvairius graikų, sirų, sasanidų ir indų magijos ir astrologinius elementus.

Daroma išvada, jog Šaliapino karjera, ekstrasensiniai gebėjimai, įsijautimas į vaidmenį ir sceninė įtaiga ar žiūrovų hipnozė byloja apie magijos ir sceninę raišką, liudija apie hipnozės, magijos, liaudies apeigų, artistų persikūnijimo stebuklus. Senųjų civilizacijų tyrinėtojams F. Šaliapino gyvenimo fenomenas yra ne tik reikšmingas senosios kultūros paveldo indas, bet ir itin svarbi tradicinių žinių perdavimo ir jų asimiliacijos pažinimo priemonė.

Tikėtai 1984 m. F. Šaliapino palai-kai buvo perkelti iš Paryžiaus į Maskvos Novodevičės kapines. 1983 m. išleista *Didžioji sovietinė enciklopedija* buvo negailestinga mirusiam artistui, apibūdindama XX š. operos legendą kaip „tarybinės valstybės ir liaudies priešą, Vakaruose įsiliejusį į baltagvardiečių judėjimą, nukreiptą prieš bolševikinį režimą“. O autobiografinės knygos *Siela ir kaukė* bei *Atsiminimai* pasirodė Rusijoje tik Gorbačiovo „perestroikos“ laikais, praėjus 50 metų po jų autoriaus mirties. Nepriklausomoje Lietuvoje F. Šaliapino raštai buvo leidžiami ir prieinami skaitytojams nuo XX š. trečio dešimtmečio, kai menininko tėvynėje „demokratiškiausios ir teisingiausios pasaulio šalies“ gyventojai galėjo susipažinti su savo tautiečio kūrybine veikla tik iš nuogirdų ir interpretacijų.

Akimirkos iš Toronto lietuvių jaunimo ansamblio „Gintaras“ metinio koncerto „Subatvakaris“, įvykusio š.m. gegužės 15 d. Anapilio sodybos patalpose

Pavasario baladė

Skaidri ryto rasa
Saulei kylant ištiško,
Laumių fejā basa
Atskubėjo iš miško.

Džiaugės radus paguodą –
Žaisti burtais galės.
Skleidė apsiaustą juodą,
Ligi pat pakelės.

Fejā puošniu rūbu
Pradžioj vėją suglamžė,
Nors taip elgtis grubu –
Meilė jos ilgaamžė.

Nykštukėliai pravėrė
Burtų galiuos duris,
Fejos gniaužuose spėriai
Karčių ašarą ris.

Ant gytėsių slidžių
Nykštukėliai parvirto,
Nuo minčių pavydžių
Šaukės pranašo tvirto.

Kliedesy patraukliam
Stingsta gyslose kraujas,
Lekiant žirgū eikliam
Gimsta pranašas naujas...

Petras, Panevėžys
Atsiuntė Zina Vaičeliūnienė,
Oakville, ON

Kanadiečiai Venecijos festivalyje

Venecijos architektūros festivalyje Kanadai atstovaus Vinipego architektas Manitobos universiteto profesorius Jae Sung Chon ir architektūros įstaiga 5468796. Šie šiuolaikinių pastatų ir erdvių kūrėjai yra apdovanoti Kanados meno tarybos premija už „Kubą“ – neįprastos formos sceną atviroje erdvėje vykstantiems reginiam. Vinipego architektai Venecijos šiuolaikinės architektūros festivaliui, kuris vyks 2012 m. rugsėjo-lapkričio mėnesiais, kurs projektą Migrating Landscapes. Jame turėtų atsispindėti naujųjų kanadiečių atsivežtinė kultūrinė patirtis.

Lietuvos valstybės vėliavos pagerbimo iškilme S. Daukanto aikštėje prasidėjo Liepos 6-oji – Valstybės ir Karaliaus Mindaugo karūnavimo diena. Valstybės dienos proga Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė įteikė valstybinius apdovanojimus grupei kultūros, meno, sporto, gynybos darbuotojų. Nuotraukoje Valstybės apdovanojimas įteikiamas režisieriui D. Ibelhauptaitei
Inf.ir ntr. (Dž.G. Barysaitės) iš LR Seimo tinklalapio

Svarbus indėlis

Gintaro Lučinsko knyga „Pogrindinė ‘Geležinio Vilko’ organizacija Alytaus apskrityje (1940–1941)“

Dr. ARŪNAS BUBNYS

1941 m. Birželio sukilimas lyg galingas sproginas sudrebino visą Lietuvą. Tai buvo entuziastingas, visuotinis ir savaiminis lietuvių tautos bandymas nusikratyti sovietine okupacija ir atgauti valstybinę nepriklausomybę. Nors 1941 m. Birželio sukilimas buvo vienas ryškiausių ir dramatiškiausių Antrojo pasaulinio karo epizodų Lietuvoje, tačiau iki šiol lieka nepakankamai ištirtas ir tebetyrinėjamas Lietuvos istorikų. Tokią būklę sąlygojo daugybė priežasčių. Pats sukilimas truko tik apie savaitę, jis sutapo su nacių-sovietų karo pradžia ir buvo užgožtas vėlesnių ilgalaikių procesų ir žiaurių įvykių (nacistinės ir sovietinės okupacijų, holokausto, pokario trėmimų ir partizaninio karo ir t.t.). Vėlesni ir žymiai ilgiau trukę istoriniai įvykiai tautos istorinėje atmintyje nustelbė ir išblukino prisiminimus apie šį herojišką, bet trumpą naujausios mūsų istorijos puslapį. Prisiminimai ir pagarba Birželio sukilimui buvo palaikomi tik į Vakarus pasitraukusių sukilimo dalyvių pastangomis. Lietuvoje sąlygos tyrinėti 1941 m. Birželio sukilimo istoriją atsirado tik po nepriklausomybės atkūrimo. Iki šiol dauguma Lietuvos istorikų daugiausia tyrinėjo lietuvių aktyvistų fronto (LAF) susikūrimą ir veiklą Berlyne, LAF programą ir ideologines nuostatas.

Pakankamai gerai yra išnagrinėti sukilėlių veiksmai Kaune, Lietuvos laikinosios vyriausybės paskelbimas ir jos veikla pirmosiomis karo ir nacių okupacijos savaitėmis, svarbiausių sukilimo organizatorių ir vadų likimai. Vienas mažiausiai ištirtų sukilimo požinių yra antisovietinio pogrindžio organizacijų ir sukilėlių veiksmai Lietuvos provincijoje – apskrityse ir valsčiuose. Profesionalūs istorikai paprastai nesidomėjo šiuo klausimu, palikdami jį rajo-

nuose gyvenančių istorijos mokytojų, kraštotyrininkų ir kitų savo krašto istorija besidominčių entuziastų valiai. Kaip teigiamą išimtį būtų galima nurodyti dr. V. Brandišausko parengtą dokumentų rinkinį, atskirus „Vermės“ leidyklos išleistus valsčių istorijos tomus, reguliariai *Trimito* žurnale spausdintus straipsnius 1941 m. Birželio sukilimo tema. Antisovietinio pogrindžio ir Birželio sukilimo tyrimų ignoravimas, manyčiau, yra klaidinga ir taisytiną pozicija. Sistemingi ir nuoseklūs šios temos tyrimai leistų atsakyti į keletą labai svarbių klausimų, į kuriuos iki šiol neturime atsakymų. Pirmiausia susidarytume konkretų ir visapusišką vaizdą apie sukilimo eigą visoje Lietuvoje. Galbūt, išryškėtų kai kurie regioniniai skirtumai ir specifiniai bruožai, nes pogrindžio veiklos ir sukilimo masiškumas, intensyvumas bei trukmė įvairiose apskrityse ir valsčiuose buvo skirtingi.

Kita vertus, labiau atskleistų ir visai Lietuvai būdingi dėsningumai, patvirtinantys mūsų nuojautas ir supratimą apie sukilimo visuotinę ir masinį pobūdį. Be to, galėtume sužinoti bent apytikrą pogrindžio ir sukilimo dalyvių skaičių ir jų patirtus nuostolius, taip pat sukilėlių pasiekimus laimėjimus (užimtus miestelius, atkurtas vietinės valdžios įstaigas, įvykdytas diversijas, raudonosios armijos daliniams ir sovietiniams pareigūnų būriams padarytus nuostolius (nukautus, sužeistus ir paimitus į nelaisvę raudonarmiečius ir sovietinius aktyvistus).

Verti dėmesio ir kiti mažai tyrinėti rezistencijos ir Birželio sukilimo požiniai: antisovietinio lietuvių pogrindžio kūrimasis ir veikla iki nacių-sovietų karo, vietinių pasipriešinimo grupių ryšiai su pogrindžio vadovybės centrais Vilniuje, Kaune ir kituose didesniuose miestuose. Labai

reikalingi tyrimai apie sukilimo dalyvių motyvą, socialinę kilmę, profesiją, amžių, dalyvavimą Nepriklausomos Lietuvos laikų organizacijų (Šaulių sąjungos, jaunaliuvių) ir partijų veikloje. Atsakymai į šiuos klausimus leistų paaiškinti, kokie žmonės ir kodėl įsitraukė į pasipriešinimo organizacijas ir tapo sukilėliais.

Beveik į visus aukščiau iškeltus klausimus ir problemas atsakymą regioniniu – Alytaus apskrities mastu pateikia G. Lučinsko knyga. Knygos autorius labai kruopščiai ištyrė archyvinis dokumentus, istorinę literatūrą ir spaudą, apklausė gyvus išlikusius liudininkus. Tokį darbą galėjo atlikti tik savo krašto (Dzūkijos) patriotas ir istorijos mylėtojas. G. Lučinskiui pavyko išaiškinti net 588 Alytaus apskrityje veikusios pogrindinės „Geležinio vilko“ organizacijos narius. Vien šis skaičius liudija, koks stiprus buvo Dainavos krašto žmonių patriotizmas ir nepasitenkinimas okupacine sovietų valdžia. Turbūt, sunku būtų surasti kitą Lietuvos apskritį, kurioje iki nacių-sovietų karo būtų veikusi tokia skaitlinga antisovietinio pasipriešinimo organizacija. G. Lučinsko knygoje pateikiami „Geležinio vilko“ organizacijos dalyvių sąrašai, atsiminimai, straipsniai, svarbiausių organizacijos narių biografijos, archyviniai dokumentai, nuotraukos ir kiti liudijimai. G. Lučinsko parengta knyga svarbus indėlis į 1940-1941 m. antisovietinės rezistencijos tyrimus ir paminklas už Lietuvos nepriklausomybę kovojusiems Dainavos krašto žmonėms. Kartu tai geras pavyzdys kitiems kraštotyrininkams, vietinės istorijos tyrinėtojams ir savo gimtinės mylėtojams. Jeigu daugiau žmonių sektų šiuo pavyzdžiu, tuomet nebeliktų jokių „baltų dėmių“ nei Lietuvos, nei atskirų jos regionų istorijoje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

XV Tarptautinis Thomas Manno festivalis „Gimtoji Europa“, Nidoje trukęs devynias dienas, baigėsi liepos 17 d. Festivalis buvo pradėtas klasikinės muzikos koncertu, kurį atliko festivalyje debiutuojąs Klaipėdos kamerinis orkestras ir pianistas Daumantas Kirilauskas. Programoje – festivaliui užsakyto kompozitoriaus Osvaldo Balakausko kūrinių fortepijonui ir styginių orkestrui *Čiurlionio metai* premjera. Šiemet festivalyje buvo paminėta M.K. Čiurlionio mirties ir Czeslaw Miloszo gimimo šimtmečiai.

Muzikinę festivalio dalį, kaip ir kasmet, sudarė aštuoni koncertai, kuriuose skambėjo Johann Sebastian Bacho kantata, Johannes Brahms ir Antonin Dvořako kameriniai kūriniai, Anton Brucknerio chorinės ir kamerinės muzikos kūriniai. Lietuviškai kūrybai atstovavo M.K. Čiurlionio ir kompozitoriaus Jurgio Karnavičiaus (1884-1941) kamerinė instrumentinė ir vokalinė kūryba, kompozicijos chorui. Programą atliko, be jau minėto Klaipėdos kamerinio orkestro ir pianisto D. Kirilausko, Klaipėdos kamerinis choras „Aidija“, Kauno styginių kvartetas, lietuvių fortepijoninis trio „Kaskados“ su austrų smuikininku Gernot Winischhoferiu, dainininkės Sigutė Stonytė, Asta Krikščiūnaitė, pianistai Jurgis Karnavičius ir Audronė Kisielitė.

Festivalio žodžio programoje dalyvavo svečiai iš Vokietijos, Lenkijos ir Lietuvos. Savo naujausią leidinį *Nemunas – vienos Europos upės kultūros istorija* pristatė vokiečių kultūros istorikas Uwe Rada, knygoje meistriškai suderinęs kelionių apybraižą, politinį įvertinimą, istorinį tyrimą bei literatūrinį portretą, nepamiršdamas karalienės Luizės, Napoleono, Lietuvos didžiosios kunigaikštystės bei Kuršių nerijos grožio. Adam Zagajewskis, lenkų poetas ir apybraižininkas, daugelio literatūros apdovanojimų laureatas, pernai pristatytas Nobelio literatūros premijai, kalbėjo apie rašytojų reikšmę šių dienų Europoje. Prof. Vytautas Landsbergis savo kūrybos vakare MKČ muziką atliko kartu su saksofonininku Petru Vyšniausku. Dieter Strauss, germanistas, dėstytojas, autorius pristatė savo knygą apie Mann šeimos patirtį išėivijoje.

Neuvo nuskriausti ir meno bei kino mėgėjai. Pirmiesiems V. ir K. Mizgirių gintaro galerijos-muziejaus Menininkų namuose buvo surengta išėivijos dailininkės Akvilės Zavišaitės (1962-1991) kūrybos paroda, o Ne-

ringos istorijos muziejuje – rinktiniai Nidos dailininkų darbai. Pastariesiems – „Kino naktys prie švyturio“, kur buvo parodyti vokiečių kino klasiko Wim Wenderso filmai, dokumentinis filmas apie C. Miloszą, trumpametražių filmų programa bei režisieriaus Kristijono Vildžiūno filmas *Kai apkabinsiu tave*. Visuose festivalio renginiuose dalyvavo apie 5,000 lankytojų.

Šiaulių muzikos mokyklos choras „Gama“ iš Slovakijos sostinėje Bratislavoje vykusio Tarptautinio chorų ir orkestrų konkurso grįžo su aukso diplomu. Konkurse varžėsi vienuolika chorų iš devynių valstybių. Lietuvai atstovavo tik Šiaulių choras „Gama“, kuris po septynerių metų intensyvaus darbo pradėjo skinti laurus konkursuose. Choro vadovė – Daina Kavaliauskienė, koncertmeisterė – Renata Stauskienė. Choras, dar nesibaigus konkursui Bratislavoje, gavo kvietimus į kitąmet Ispanijoje ir Belgijoje vyksiančius konkursus.

XVI Pažaislio muzikos festivalis vyksta nuo birželio 5 iki rugpjūčio 28 dienos įvairiose Kauno ir apylinkių vietovėse – koncertų salėse, šventovėse, dvaruose, Kauno pilyje, Pažaislio vienuolyne ir pirmą kartą – Baisogalos dvare. Festivalį pradėjo Pažaislio vienuolyne Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras (vad. Gintaras Rinkevičius), Kauno valstybinis choras (vad. Petras Bingelis) ir solistai Vilija Pilibaitytė-Mia, Rosita Čivilytė, Donatas Montvydas, Sasha Song. Programoje – Freddy Mercury, Michael Jackson, George Michael, Tina Turner, Whitney Houston, Bryan Adams, Barbra Streisand, Lady Gaga, Madonnos ir kt. dainos.

Pažaislio festivalyje platus muzikos stilių spektras – nuo baroko ar klasicizmo iki šių dienų kūrėjų darbų – randa atgarsį įvairiausio skonio klausytojų tarpe. Didžioji šio festivalio koncertų dalis žadama iš romantizmo laikotarpio, nes šie metai žymi to meto kūrėjų jubiliejus: vengrų kompozitoriaus Ferenc Liszto 200-ąsias mirties metines, austrų kompozitoriaus Gustav Mahler ir Mikalojaus Konstantino Čiurlionio 100-ąsias mirties metines.

Šiemetinė Šv. Jeronimo premija skirta lietuvių literatūros vertėjai į anglų kalbą Elizabeth Novickas už meniškai išverstus Ričardo Gavelio bei Kazio Borutos romanus. Laureatui premija įteikiama rugsėjo 30 dieną Taikomosios dailės muziejuje minint Tarptautinę vertėjų globėjo šv. Jeronimo dieną.

GK

Priskelimo

Kredito Kooperatyvas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĒLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.50%
1 metų	1.80%
2 metų	2.30%
3 metų	2.50%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

GIC INDĒLIAI

(Taikomas pelno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.50%
1 metų	1.50%
2 metų	2.10%
3 metų	2.20%
4 metų	2.50%
5 metų	2.90%
18 mėn.	2.00%

RRSP, RRIF Pensijų fondai

TFSA atviras, kintantis	2.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.60%
1 metų	1.80%
2 metų	2.30%
3 metų	2.75%
4 metų	3.00%
5 metų	3.25%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.50%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Asmenines paskolas nuo **5.50%**
Sutarties paskolas nuo **7.00%**

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.45%
3 metų	3.70%
4 metų	3.90%
5 metų	4.35%
Su kintančiu nuošimčiu	
1, 2, 3 metų	3.25%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas
Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

NAUJA PASLAUGA 18 mėnesių GIC moka 2.00%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Fax 416-532-4816

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:45

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006
Fax 905-566-1554

Darbo laikas:

Antradieniais 9:00 - 3:30
Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Sekmadieniais 9:00 - 12:30

DĖMESIO – NAUJAS VASAROS DARBO LAIKAS

Nuo 2011 m. liepos 2 d. iki rugsėjo 3 d. ŠEŠTADIENIAIS NEDIRBSIME

Kviečiame plačiau naudotis mūsų patarnavimais internetu – saugiai, patikimai ir greitai tvarkyti finansinius reikalus.

ELEKTRONINIS BANKAS www.rpcul.com

Taip pat Jūsų patogumui siūlome naudotis **The Exchange Network** bankomatų tinklu bankuose ir kredito kooperatyvuose.

The Exchange ženklų pažymetuose bankomatuose visoje Kanadoje be papildomų mokesčių galite:

- IŠSIIMTI IR ĮNEŠTI GRYNUOSIUS PINIGUS
- ĮNEŠTI ČEKIUS
- PERVERSTI PINIGUS TARP SĄSKAITŲ
- PATIKRINTI BALANSĄ

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

PRIEŠSEZONINIS ORO ŠALDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

Bernardo Brazdžionio kūrybos priėmimas moksle ir kritikoje

Atkelta iš 2-ro psl.

Juozas Keliuotis labai atargiai prabilo apie Bernardo Brazdžionio pilietinį eilėraščių plakatiškumą, retorikos dulkes, "besaikį vartojimą tų pačių žodžių ir sakinių", enciklopedinius išskaičiavimus, nors "tikroji lyrika nesiduoda patosiškam deklamavimui, kuris yra priešas kiekvieno tyrojo grožio". (...) Turinio atžvilgiu Bernardui Brazdžionui galima padaryti kai kurių priekaištų. Bernardas Brazdžionis yra žinomas kaip religinis, katalikiškas poetas. Bet ar iš tiesų joje yra gilesnė religinė mintis? Ar aptinkame stipresnių religinių išgyvenimų? Religinis gyvenimas čia traktuojamas labai paviršutiniškai. Minimi Palestinos vietovardžiai, bibliniai vardai, įvairių maldų žodžiai, liturginiai terminai, keliamas asketinis pasaulio ir žmogaus praeinamumas, minimi ženklai ir stebuklai skelbia Dievo buvimą, grasoma netikintiems, minimos atgailos sakramento formulės. Bet tai ar jau viskas? Ar visa tai sudaro religijos esmę? Bernardas Brazdžionis pastebi išorines religijos formas, negali "atsižiūrėti brevioriaus lakštų", bet pamiršta tą gilųjį religinį gyvenimą, apie kurį kalba didieji krikščionių mistikai ir didieji pasaulio poetai. Bernardui Brazdžionui, norint pasidaryti dideliu religiniu poetu, reikia pažvelgti į religinio gyvenimo gelmes, susipažinti su didžiųjų mistikų liudijimais, pačiam į tai nuoširdžiau įsijausti, tada ne tik jo poezijos turinys pagilėtų, bet ir forma pasidarytų tauresnė, santūresnė, kuklesnė".⁹

Tomas Venclova antologijoje *Lietuvių egzodo literatūra 1945-1990* rašo, kad "Bernardas Brazdžionis įvaldo diametraliai priešingas intonacijas, nepaprastai plačią poetinę kalbėsenos skalę: jo eilėse girdėti graudus rūstumas ir eleginė giedra, dinamiška ekspresija ir ramus susimąstymas, kaltinimas ir malda, apokaliptinė pranašystė ir melancholiška paguoda. Kūryboje ima vyrėti dvi temos. Pirmoji jų – žmogaus egzistencinė kelionė, organiška žmogiškojo esimo dinamika: trapumas ir taurumas, susvetimėjimas ir autentiškumas, menkumas ir didybė. Žmogaus ontologinė mįslė dažniausiai sprendžiama religiniais terminais, atskleidžiant jo išsiskaidymą būtyje ir veržimąsi į nepasiekiamą tiesą, jo laikinumą ir jo išlikimą metafizinėje pasaulyje anapus mirties. Antroji tema – iškrypusios XX š. civilizacijos pasmerkimas, artėjančios pasaulinės katastrofos vaizdai".¹⁰

1953 metais apie Bernardo Brazdžionio rinkinį *Didžioji kryžkelė* Algirdas Landsbergis rašė: "Formalinė vienoduma ne tik sako, kad eilėraščiai maitinami vieno jausmo. Formos monotonija yra pasaulėžiūros monotonijos išdava. Bernardo Brazdžionio populiarūs didmenų filosofija mena kelių stambių vienspalvių erdvių kompoziciją: žmogus menkysta, Dievo galybė, tėviškės vertė, pasaulio sugedimas. *Didžiosios kryžkelės* aiškumas yra tos filosofijos aiškumo pasėka, o ne autorius vidinės aiškinamosios pastangos vaisius. Bernardo Brazdžionio pasaulėžiūra ir iš jos išplaukiantis požiūris į istoriją gali būti teisingi savo bendriausiomis išvadomis".¹¹

Silvija Rakutienė savo disertacijoje rašydama apie Bernardo Brazdžionio kūrybą, teigia, kad "Bernardo Brazdžionio eilėraščių žmogus gyvena pasaulyje, kuriame visa gamta meldžiasi savo Sutvėrėjui. Poetas siekia išvelgti kiekvieną dieviškumo apraišką žmogaus egzistavimo erdvėje. Regėdamas tinkamai sutvarkytą pasaulį, žmogus patiria baimingą pagarbą, dėkingumą ir meilę. Tai savotiškas pranciškoniškas Dievo pajautimas: ne tik visa gamta gieda giesmę Viešpačiui, bet ir pats pasaulis vaizduojama Viešpaties garbei skirtas himnas, prie kurio prisijungia ir žmogus".¹²

Poetas nemokėjo veidmainiauti ir garbinti kitų dievų. Jo Dievas – tikrasis, padedantis žmogui, sukūręs harmoniją Žemėje gyvybę davęs kiekvienam padarėliui, todėl jie ir garbina Aukščiausiąjį kaip tik mokėdami. Poetas jausdamas žmogaus ir gamtos harmoniją, savo eilėrašciais stengėsi atskleisti dvasinį žmogaus ir Dievo ryšį tarpininkaujant gamtai.

Viktorija Skrupskelytė *Egzodo poezijos šuoliai* mano, kad "gyvenamajam laikui turbūt plačiausiai atsiveria Bernardas Brazdžionis. Kartais intymus ir lyriškas, jis neužsideda individualių jausmų rate, realaus pasaulio nelaike poezijos priešingybė ir todėl, derindamas poetinius ir gyvenimiškus impulsus, reaguoja į dienos įvykius, rašo pirmųjų išpūdžių įtakoje, nebijo nei spontaniškų emocijų, nei kasdienybėje išaugusių žodžių. Jo kūryba yra aktuali, išlaikanti glaudų ryšį su aplinka ir ypač su ta bendruomene, kurioje autorius gyvena".¹³ (...) Poetinį žodį Bernardas Brazdžionis valdo meistriškai, išgaudamas drąsių ir pagaušančių kalbinių efektų, dramatinio struktūros pobūdžio, stiliaus ir nuotaikų įvairumo. Didingas, intymus, elegiškas,

rūstus – jis taikliai pagauna kalbos niuansus, lengvai keičia balso toną, savo poetiškąją sielą kaskart įvilkdamas į naują drabužį. Jo poetas meto, kad jis tiki žmonių kalbos esminiu prasmingumu ir todėl siekia ne tiek atskirus žodžius įprasminti, juos glaudžiai surišdamas su vidiniu pergyvenimu, kiek eilėraščio erdvėje žodžius tinkamai suderinti, surikiuoti, jiems duoti aiškumo bei skambumo, kartais net kūrinio stilių pritaikyti viešam skaitymui".¹⁴

Rita Tūtlytė mano, kad "Bernardo Brazdžionio žmogus lygiagretus Biblijos žmogui – paraboliskas: jis ir abstrakcija, ir kasdieniškas, buitiskas, patiriantis būtį visu teisingumu. Bernardui Brazdžionui rūpi įvairialypis, žemės kelionėje išsiskleidžiantis į daugialypę buities scenų ir situacijų žmogaus santykis su Dievu. Šiuo požiūriu Bernardas Brazdžionis pasirodo esąs labai modernus: jis yra toli nuo tobulų maironiškų Dievo ir žmogaus ryšių (Maironis rodė kanoniškąjį teisingojo, gerojo žmogaus santykį su Dievu). Bernardo Brazdžionio žmogus yra buities žmogus: nusidėjėlis, paklydėlis, neteisingas, apsimetėlis".¹⁵

Kritiniuose straipsniuose ir atsiliepimuose apie poeto Bernardo kūrybą, galima pajusti įvairių kartų atstovų nuomones ir pastebėjimus. XXI š. Bernardo Brazdžionio kūryba labiau vertinama ir daugiau gilinamasi į jo transcendenciją, žmogaus būtį, jo piligrimystę ir santykį su Dievu.

¹ Kubilius V. Tautinė literatūra ir tautinė valstybė. Darbai ir Dienos. Nr. 35. K. 2003. VDU.

² Ten pat.

³ Ten pat. p. 190.

⁴ V. Daujotytė. Šalia triukšmaujančių. p. 26.

⁵ J. Keliuotis. op.cit., p. 192.

⁶ Ten, pat.

⁷ Jonas Grinius, *Brazdžionio poezijos kritiški metmens*, Varpai, 1944, p. 205-215.

⁸ Jonas Grinius, *Brazdžionio poezijos kritiški metmens*, Varpai, 1944, p. 205.

⁹ J. Keliuotis. *Brazdžionio kelias per pasaulį*. Kūryba, 1944, nr. 3, p. 291.

¹⁰ Lietuvių egzodo literatūra 1945-1990. V, 1997, p. 90.

¹¹ Egzodo literatūros atšvaitai, sud. Liūtas Mockūnas. Landsbergis A. Begalinė vienuota ir "Didžioji kryžkelė". V, 1989, p. 114.

¹² Rakutienė S. *Bernardo Brazdžionio kūryba 1924-1944 metai*. Daktaro disertacija. *Pasaulis – Dievo kūrinys*, K, 2005, p.66.

¹³ Egzodo literatūros atšvaitai. V, 1989, p. 335.

¹⁴ Ten pat. p. 337.

¹⁵ Tūtlytė R. Išliekanti lyrika. X amžiaus lietuvių poezijos vidinių struktūrų kaita. V., 2006, p. 64.

Parlamentarės laiškai

NIDA TREINYTĖ

Šeštinių dieną Alantos (Molėtų r.) Šv. apaštalo Jokūbo šventovėje 35 parapijos jaunuoliams buvo suteiktas Sutvirtinimo sakramentas. Mišias aukėjo Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas. Kartu buvo paminėta ir Tėvo diena. Kviesta Europos parlamento narė dr. Laima Liucija Andrikenė atvykti negalėjo. Europarlamentarės laišką šventės dalyviams ir visiems parapijiečiams Mišių metu perskaitė klebonas kun. Sigitas Sudentas. „Sveikinu visus, kuriems birželio 5-ąją bus suteiktas Sutvirtinimo sakramentas. Sveikinu jaunimą ir jų tėvelius, močiutes ir senelius šios gražios šventės proga“, – laiške rašo ponija Laima. Ji dėkojo klebonui už kvietimą aplankyti Alantos Šv. apaštalo Jokūbo parapiją ir dalyvauti Mišiose.

„Alantos bažnyčia nešioja šv. apaštalo Jokūbo vardą. O aš Europos parlamente esu ne tik Europos liaudies partijos-krikščionių demokratų politinės grupės (frakcijos) narė, bet esu įsijungusi ir į europarlamentarų grupės „Šv. Jokūbo kelias“ veiklą, kurioje dirbame su kolegijomis iš Ispanijos, Estijos, Portugalijos, Prancūzijos, Lenkijos ir kitų valstybių“, – rašo europarlamentarė. Šv. Jokūbo kelias (isp. Camino de Santiago) – tai katalikų piligrimų kelias į Compostelos Santiago katedrą Ispanijoje, kur, manoma, yra palaidotas apaštalas Jokūbas. Šis kelias žinomas nuo viduramžių, jam jau daugiau nei 1000 metų. Joks kitas kelias nesuvaicino Europos istorijoje tokios reikšmės krikščioniškojo Europos tapatybės įtvirtinimui. 1189 m. Popiežius Aleksandras III Santiago

de Compostelą paskelbė šventuoju miestu greta Romos ir Jeruzalės.

L. Andrikenė pabrėžė, kad viskas, kas susiję su Šv. apaštalo Jokūbo vardu Lietuvoje, jai ir jos kolegoms europarlamentarams, „Šv. Jokūbo kelio“ grupės nariams, yra svarbu. „Visiškai įmanoma, kad mūsų grupės nariai lankysis Lietuvoje – planuojame keletą renginių, norime parengti ir keletą projektų, kuriems sieksime finansinės paramos iš ES biudžeto“, – sako L. Andrikenės laiške.

Pasibaigus Mišioms šventovės šventoriuje Sutvirtinimo sakramentą priėmusiesiems jaunuoliams buvo įteiktos Laimos Andrikenės dovanos, o Alantos gimnazijos ir Alantos klebono S. Sudento asmeninę biblioteką papildė naujos knygos *Aš, Laima Andrikenė, prisiekiu... TSŽ*

Eglė Kusaitė ir čečėnai

Terorizmu kaltinama 22 metų klaidėdė Eglė Kusaitė gegužės 10 d. buvo paleista Lietuvos Apeliacinio teismo (LApT) salėje. Tokį sprendimą LApT priėmė konstatavęs, kad E. Kusaitė, nors ir formaliai, bet sistemingai pažeidinėjo jai skirtų karamųjų priemonių sąlygas, karamosios priemonės tikslai gali būti pasiekti ir netaikant suėmimo. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teismo nuomone, tyrimas šioje byloje baigtas, byla perduota nagrinėti teisiamaajame posėdyje, E. Kusaitė gali susipažinti su bylos medžiaga, įskaitant ir čečėnų Aišos bei Apti Magmadovų parodymus. Konstatuota, jog byloje nėra duomenų, kad kaltinamoji kaip nors trukdė bylą nagrinėti, nėra duomenų, kad dėl jos kaltės būtų neįvykę posėdžiai. Todėl teismas nusprendė, kad E. Kusaitė gali būti skirtos švelnesnės karamosios priemonės ir panaikino

nutartį, kuria prieš kelias savaites mergina buvo suimta Vilniaus apygardos teismo. E. Kusaitė privalės laikytis anksčiau skirtų karamųjų priemonių – rašytinio pasižadėjimo neišvykti ir registruotis policijoje. Prokuratūra neatmeta galimybės kreiptis dėl karamųjų priemonių sąlygų sugriežtinimo.

Teismo salėje paleista mergina nebuvo linkusi bendrauti su žurnalistais. Ji skundėsi, kad peršalo Lukiškių kalėjime ir dabar nori kuo skubiau važiuoti namo gydytis. Apeliaciniame teisme susirinkę E. Kusaitės artimieji ir rėmėjai džiūgavo dėl palankios teismo nutarties, sveikino ją su išėjimu į laisvę. Vilniaus apygardos teismo (VAT) balandžio 21 dienos sprendimu E. Kusaitėi buvo skirtas trijų mėnesių suėmimas. Ji esą nesilaikė įpareigojimo nebendrauti su čečėnais Magmadovais ir trukdė teismo procesui. Prokurorai pateikė duomenis, kad klaidėdė skambino suimtų čečėnų motinai ir bendravo su ja SMS žinutėmis, domėjosi suimtų čečėnų pozicija Maskvoje tiriamojo byloje. Generalinės prokura-

tūros prokuroro Mindaugo Dūdės teigimu, E. Kusaitė, būdama laisvėje, planavo vykti į Maskvą ir susitikti su Aišos ir Apti Magmadovų, kuriuos Rusijos pareigūnai kaltina organizavus teroro aktą, motina.

Mergina aiškino, kad bendraudama su Tamara Magmadova nesiekė daryti jokio poveikio suimtiems šios moters vaikams. Pasak E. Kusaitės, ji bendravusi tik iš žmoniškų paskatų, jai rūpėjusi draugės sveikata. E. Kusaitė pirmą kartą buvo suimta 2009 metų spalį ir nelaisvėje praleido devynis mėnesius iki praėjusių metų rugpjūčio. Tada Apeliacinis teismas taip pat nusprendė, jog bylos nagrinėjimo ji gali laukti laisvėje. Taigi E. Kusaitė du kartus Apeliacinio teismo buvo paleista į laisvę. Prokurorai sako surinkę duomenų, kad E. Kusaitė rengėsi susisprogdinti karinėje bazėje Čečėnijoje. Klaidėdė kaltę neigia ir tvirtina, kad ją į terorizmą sąmoningai bandė įtraukti Valstybės saugumo departamentas. Jos rėmėjai kelia klausimus dėl Rusijos federacinės saugumo tarnybos vaidmens byloje. (BNS) Inf.

Taupykime Paramoje

Need portfolio advice or a second opinion on your investments? Paying commissions or high fees? Talk to **Al Saplys**, our Director, **Wealth Management**, 416-419-7047

TAUPOMOJI SĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)	
Kasdieninių kintamųjų palūkanų	2.00%
1 metų	1.75%
2 metų	2.25%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.00%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)	
1 metų	1.75%
2 metų	2.25%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.00%
1 metų iškeičiamas	1.50%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ TAUPOMOJI SĄSKAITA 1.50%

"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių /taupomoji	
Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni nuosimčiai ir nemokami čekių patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ PALŪKANŲ 0.30%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.50%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.85%
1 metų	3.20%
2 metų	3.50%
3 metų	3.70%
4 metų	3.80%
5 metų	4.00%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal poreikavimą

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU

3.75% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS

5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS

7.0% ir aukščiau

TERMINUOTI INDĖLIAI

30–89 dienų	0.50%
90–179 dienų	1.00%
180–269 dienų	1.00%
270–364 dienų	1.00%
1 metų	1.25%
2 metų	1.50%
3 metų	1.75%
4 metų	2.00%
5 metų	2.50%

Iškeičiami prieš terminą mažesniais nuosimčiais

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	2.25%
4 metų	2.50%
5 metų	2.75%
5 metų	3.00%

Visi pateikti nuosimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuosimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per \$200,000,000

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside DENTAL **9thLine Dental**

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171
1252 Hurontario St.
Mississauga, ON L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900
104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

DABAR YRA GERA PROGA PARDUOTI namą/condo, kai yra aukščiausios kainos ir GERIAUSIA PIRKTI, kai ipotekos (morgičių) nuosimčiai labai žemi. Prižadu gerą patarnavimą. SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

SPORTAS

Lietuvis šachmatininkas

Toronte, liepos 13 d. 48-ą kartą surengtame atvirajame Kanados šachmatų čempionate (Pinnacle 48th Canadian Open Chess Championship 2011) antrąją-keturioliktąją vietas su 3.5 taško iš 4 galimų dalijasi Lietuvos tarptautinis didmeistris **Eduardas Rozentalis** (ELO koeficientas 2614). Lietuvos šachmatininko sąskaitoje – trejos pergalės ir vienerios lygiosios. Pirmenybių vadovaujančiu tarp 152 dalyvių kol kas yra pergalingai žaidžiantis bei 4 taškus turintis JAV šachmatininkas Eugene Perelshteyn (2532). **Inf.** Ntr. www.chessdom.com

Žinios iš Lietuvos

• Šių metų žaidynėse Lietuvos sportininkai dalyvavo penkiose sporto šakose, kuriose parodė puikius rezultatus. Lietuviai nugalėti buvo plaukimo, irklavimo, džiuo sporto šakų varžybose – bendrojoje įskaitoje pirmi.

• Portugalijoje pasibaigusiose Europos daugiakovės taurės antrosios lygos varžybose, kuriose dalyvavo ir Lie-

tuvos rinktinės, pergalę moterų septynkovėje iškovojo Austra Skujytė. Tapusi lydere jau po pirmosios varžybų dienos, A. Skujytė į toli nušoko 6.11 m (883 tšk.), ietį numetė 47.34 m (809 tšk.), 800 m nubėgo per 2 min. 19.89 sek. (825 taškai) ir, surinkusi 6338 taškus, net 642 taškais aplenkė antroje vietoje likusią rumunę J. Nagy. **VP**

Toronto "Aušros" moterų komanda, iškovojo bronzą, su treneriu Viktoru Šimkumi
Ntr. E. Misevičienės

Kryžiažodžio nr. 15 atsakymai

1. Šašlykas. 2. Litas. 3. Sakura. 4. Garnys. 5. Blusa. 6. Palapinė. 7. Galiūnas. 8. Karoliai. 9. Altas. 10. Skanus. 11. Estas. 12. Traukinys. 13. Arbatinis. 14. Veidrodis. 15. Vakarė. 16. Metalas. 17. Paberžė. 18. Pelenė. 19. Perukas. 20. Stalas. 21. Kepurė. 22. Piesta. 23. Skrandis. 24. Pačiūža. 25. Kamuo-lysis. 26. Skėtis. 27. Diržas. 28. Aklina. 29. Pasaka. 30. Žalia. 31. Skaitalas. 32. Molis. 33. Indas. 34. Uolos. 35. Pipirinė. 36. Skolinys. **Atsakymas ŽAISLIUKAS**

Toronto "Aušros" vyrų "A" komanda, iškovojo sidabro medalį ŠALFASS žaidynėse. Kanados vyrų "A" čempionai – geriausia Kanados komanda žaidynėse. Nuotraukoje su treneriu Stasiu Kuliavu
Ntr. E. Misevičienės

Eismas, teisės, ekologija

JUOZAS DAPŠAUSKAS

Europos transporto saugumo taryba Briuselyje paskelbė, kad Lietuva yra viena pirmaujančių Europos sąjungos (ES) valstybių mažinant eismo nelaimėse žuvusių žmonių skaičių. Atsiimti apdovanojimo nuvyko susisiekimo ministeris Eligijus Masiulis. Nelaimių keliuose skaičius pradėjo mažėti 2008 metais, kai šie metai buvo paskelbti Blaivybės metais, kai buvo priimtas alkoholio reklamos ribojimas ir kiti nepalankūs šiai pramonei įstatymai, kai pradėjo mažėti alkoholio bendras suvartojimas, buvo sugriežtintos baudmės už Kelių eismo taisyklių pažeidimus – vairavimą išgėrus. Tai, kad sumažėjo bendras avaringumas,

neabejotinai didelės reikšmės turėjo beveik perpus sumažėję eismo įvykių, kuriuos sukėlė neblaivūs kelių eismo dalyviai.

Galime pasidžiaugti, kad ir Europos pareigūnai pripažįsta, kad Lietuva per dešimtmetį yra tarp didžiausių pažangą pagal saugumą keliuose padariusių valstybių Europos sąjungoje. 2001 m. pagal žuvusių keliuose skaičių Lietuva tarp dabartinių Europos sąjungos valstybių buvo priešpaskutinė ir lenkė tik Latvija. Vienam milijonui gyventojų teko 202 žuvusieji. 2009 m. šis rodiklis siekė 110. Lietuva aplenkė ne tik Latvija, bet ir kaimyninę Lenkiją, Rumuniją, Bulgariją bei Graikiją. Tenka ne kartą nusistebėti, kaip pės-

tieji net neapsižvalgę žengia per pėsčiųjų perėjas. "Mes turim teisę, juk tai perėja". Taip, teisė ir pirmumas pėstiesiems, bet ir pareiga įsitikinti, kad saugu. Kas iš tų teisių, kai kas nors visai ne dėl to, kad nenorėjo praleisti, bet kad tiesiog šiuokart nepastebėjo, ims ir pertrenks. Bus įmanoma tai kompensuoti?

Visada verta tiesiog viduje girdėti tą Biblijos paraginimą, kad elkitės taip, kaip norėtumėte, kad su jumis elgtųsi. Nesuprantama ir pėsčiųjų įsivaizduojama teisė žengti per perėją vos ne prieš mašiną, kuri yra išibėgėjusi, kai po jos visai nėra mašinų ir jai pravažius galima saugiausiai pereiti kelią. "Geriau tegu vairuotojas sustoja, nes AŠ einu, čia perėja". O gal verta pagalvoti, kad jis sustojęs ir vėl pajudėdamas iš vietos padidins oro užteršimą, kuriuo mums visiems reikia kvėpuoti?

Ir, svarbiausia, visiems pagal galimybes kuo dažniau pasinaudoti teise vaikščioti pėstute. Kur galima nueiti neilgus atstumus per 15-30 min. tikrai neverta vargintis važiuoti automobiliu. Ar neverčiau pasirinkti teisę bent truputį pasimankštinti einant pėstute, sutaupti pinigų ir bent nedidelį saikelį gauti sveikatos? Finansų ministerė Ingrida Šimonytė pasinaudoja šia teise ir į darbą neretai keičia pėstute. Turi dvi teises: transportui naudoti valstybės lėšas ar pasirinkti aukštesnę teisę, kuri ir jai pačiai yra žymiai naudingesnė – paėjėti pėstute. Taip parodomas ir pavyzdys kitiems – taupyti tiek savo, tiek valstybinius pinigus ir skatinti kuo ekologiškesnę bei sveikesnę kultūrą be automobilio. Taip pat ir dviračių naudojime mes dar baisiai atsiliekame nuo kitų Europos šalių.

(Straipsnis sutrumpintas. Red.)

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1
Tel. 416-889-5531

Fondas
Foundation
www.klfondas.org
klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 49 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.77 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.69 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.44 mln. dol.

Tapkime Kanados lietuvių fondo nariais!
Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
**Prisiminkime savo Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Įnašams išrašome pakvitavimus sumažinimui pajamų mokesčiams.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

PERKATE?

PARDUODATE namą ar butą?
NORITE SUŽINOTI VERTĘ SAVO
NEKILNOJAMO TURTO?
Prašau skambinti man

JURGIS KULIEŠIUS

Maloniai ir sąžiningai
patarnausiu

Tel. tiesiogiai: **416-568-1604**

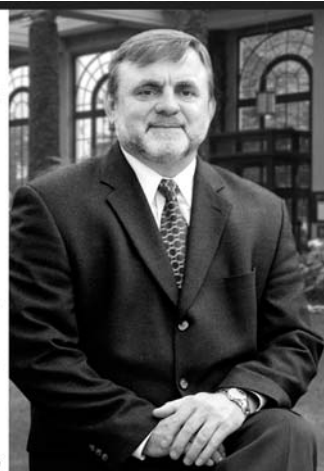
D:(416) 236-6000 N:(416) 232-9546

www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage

*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED
Jerzy Kulesza, Sales Representative

MISIJA SIBIRAS

Tadžikistane iškilo paminklas lietuviams tremtiniam

Jaunuoliai, išvykę į Sibirą tvarkyti lietuvių tremtinių kapų liepos 16 d., Tadžikistane oficialiai atidengė savo rątomis pastatytą paminklą čia kalėjusiems tautiečiams atminti. Paminklas iškilo Tadžikistano pietvakariuose esančiame Kurgan-Tiubė mieste.

“Misijos Sibiras” dalyvių iš akmens ir kitų vietoje rastų medžiagų sukurtas paminklas kiek skiriasi nuo architekto Algio Vyšniūno projekto, tačiau komanda liko patenkinta rezultatu, BNS sakė projektą organizuojančios Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos (LiJOT) atstovas Arnas Marcinkus. “Tai bus tikras lietuviškumo simbolis Tadžikistane”, – teigia su ekspedicijos dalyviais ryšį palaikantis A. Marcinkus.

Anot jo, šiame musulmoniška krašte gyvenusių lietuvių kapinių “Misijos Sibiras” komandai pavyko rasti gana nedaug. Tuo metu kita ekspedicija, nuvykusi į Rusijos Tomsko sritį, lietuvių kapi-

nėse darbuojasi aktyviai. Šios savaitės viduryje jie jau buvo sutvarkę keletą kapinačių.

Be to, kad kirto medžius ir taisė sukrypusius senus paminklus, kryžius, tvoras, keletą iš jų taip pat aptvėrė naujomis medinėmis tvorelėmis, vienoje pastatė savo rątomis sukurtą medinį kryžių.

A. Marcinkus sako, kad abi ekspedicijos dirba sudėtingomis sąlygomis: Tomske nuolat pliaupia lietus, o Tadžikijoje ir dieną, ir naktį vargina karštis. Šeštus metus rengiamo projekto dvi ekspedicijas sudaro 24 jaunuoliai: 16 plūša Tomske, likę aštuoni – Tadžikistane.

Nuo 2006 metų “Misija Sibiras” dalyviai jau sutvarkė beveik šimtą lietuvių kapinių. Rengiant šį projektą, siekiama jaunimą skatinti domėtis savo šalies istorija, išlaikyti kartų dialogą bei tarpusavio supratimą ir parodyti visuomenei, kad Lietuvos jaunimas yra pilietiškai ir patriotiškai.

Inf.

Kasmet keliaudama Lietuvos tremtinių keliais, Lietuvos jaunimo grupė pagal “Misija: Sibiras” numatytą planą suranda ir tvarko nuo atšiauraus Sibiro oro ir taigos nykstančias lietuvių kapines. Nuotraukoje akimirka iš praėjusių metų kelionės po Sibiro tremties vietas

Jaunimo projektas

Liepos 6 d. minint Valsybės dieną, prasidėjo Lietuvos jaunimo organizacijų projektas “Misija Lietuva 2030”. Liepos 6-29 d.d. septynios jaunų žmonių komandos keliauja po Lietuvą, aplankys 103 Lietuvos miestus bei miestelius. Viešnagių metu projekto dalyviai susitiks su savivaldybių atstovais, vietos bendruomenėmis, kuriems pristatys Lietuvos pažangos strategijos projektą “Lietuva 2030”, diskutuos apie Lietuvos valstybės ir visuomenės ateitį, miestelio perspektyvas, aptars galimą kiekvieno iš mūsų indėlį į savo miesto ir visos šalies

gerovės kūrimą.

Projekto dalyviai kvies vietos gyventojus ir miesto svečius drauge sukalti ir iškelti inkilą, simbolizuojantį svetur gyvenančių tautiečių sugrįžimą į gimtus namus ir “gražią Lietuvos ateitį, kurioje visiems gera gyventi ir dirbti”.

Strategija “Lietuva 2030” – ilgalaikio planavimo dokumentas bei valstybės strateginio planavimo pagrindas. Ja siekiama per 20 metų paskatinti esminius pokyčius Lietuvos visuomenėje ir taip užtikrinti šalies pažangą, konkurencingumą bei visuomenės gerovę. **Inf.**

JAUNIMO ŽODIS

Toronto Maironio lietuvių mokykla – KETVIRTOJI KLASĖ

Sėdi iš k.: Joris Meiklejohn, Aida Vilkelytė, Danielius Slivinskas, Aura Gabrytė, Lucas Valančius, Daniel Duz; stovi: mkt. Vicki Vingelis, Lidija Rentelytė, Karis Saplys, Andrėja Putrimaitė, Nikolas Lukošius, Adrija Čygaitė, Marija Sendaitė, padėjėja Jolanta Burbaitė; trūksta Antano Norkaus ir Erikos Ryan

Dešimt priežasčių, dėl kurių aš didžiuojuosi, kad esu lietuvaite-lietuvis:

1 – Nepriklausomybė, 2 – krepšinis, 3 – maistas, 4 – graži šalis, 5 – mandagūs žmonės, 6 – kalba, 7 – “Kretingos” stovykla, 8 – turistinės vietos, 9 – Lietuvos tradicijos, 10 – dainavimas ir šokiai.

Adrija Čygaitė

***

1 – laisvė, 2 – geras vadovas Vytautas, 3 – krepšinis, 4 – geri žmonės, 5 – maistas: koldūnai, 6 – kovingi žmonės, 7 – mandagūs žmonės, 8 – graži vėliava, 9 – garbingi žmonės, 10 – turtinga kultūra.

Danielius Duz

***

1 – maistas: cepelinai, 2 – “Gintaras” tautiniai šokiai, 3 – aš einu į “Kretingos” ir “Romuvos” stovyklas, 4 – Gedimino pilis, 5 – koldūnai, 6 – labai graži vėliava, 7 – nepriklausomybė, 8 – muzika, 9 – dažyti margučiai, 10 – maistas: kugelis.

Aura Gabrytė

***

1 – mano močiutė ten gyvena, 2 – garsus kraštas, 3 – lietuviai yra dideli ir stiprūs, 4 – Lietuva turi daug žvėrių, 5 – laisvas kraštas, 6 – Lietuvos parkai, 7 – daug fermų, 8 – įvairi gamta, 9 – draugiški žmonės, 10 – geras maistas: koldūnai.

Nikolas Lukošius

***

1 – laisva šalis, 2 – krepšinis, 3 – Vytautas, 4 – gražus pliažas, 5 – pinigai, 6 – mūsų kalba, 7 – niekada nepasidu-

da žmonės, 8 – cepelinai, 9 – dainų ir šokių šventės, 10 – ypatinga vėliava.

Joris Meiklejohn

***

1 – sportas krepšinis, 2 – maistas: cepelinai, 3 – Vytautas, 4 – nepriklausomybė, 5 – Palanga, 6 – pinigai, 7 – mūsų kalba, 8 – karas, 9 – mūsų vėliava ypatinga, 10 – šokiai ir šventės.

Antanas Norkus

***

1 – krepšinis, 2 – koldūnai, 3 – gintaras, 4 – Palanga, 5 – Baltijos jūra, 6 – sena kalba, 7 – Gedimino pilis, 8 – tautiniai šokiai, 9 – liaudies dainos, 10 – “Kretingos” stovykla.

Andrėja Putrimaitė

***

1 – žvėris vilkas, 2 – ryški vėliava, 3 – gelė ramunė, 4 – vingiuotos upės, 5 – gražus miškas, 6 – sveiki valgiai, 7 – “Romuvos” stovykla, 8 – dažyti margučiai, 9 – Gedimino pilis, 10 – karas.

Lidija Rentelytė

***

1 – krepšinis, 2 – graži kalba, 3 – Gedimino pilis, 4 – cepelinai, 5 – Palanga, 6 – skanus ledai, 7 – močiutė ir senelis lietuviai, 8 – graži vėliava, 9 – dainininkas Andrius Mamonovas, 10 – Vytautas Didysis.

Erika Ryan

***

1 – laisva šalis, 2 – garbingi valdytojai, 3 – garbinga praeitis, 4 – niekad nepasiduoda

kare, 5 – stipri šalis, 6 – sena šalis ir kultūra, 7 – kalba, 8 – maistas, 9 – pinigai, 10 – reikšminga vėliava.

Karis Saplys

***

1 – cepelinai, 2 – mes laimėjom karus, 3 – krepšinis, 4 – rūtos gražiai kvėpia, 5 – graži vėliava, 6 – stiprūs žmonės, 7 – stovyklos, 8 – šokiai ir dainos, 9 – sena lietuviška kalba, 10 – Lietuvos istorija.

Marytė Sendaitė

***

1 – Lietuvos dainos, 2 – Lietuvos ledai, 3 – “Kretingos” stovykla, 4 – pinigai yra seni, 5 – kalba, 6 – Vytautas, 7 – vėliava yra graži, 8 – krepšinis, 9 – koldūnai, 10 – laisvė/nepriklausomybė.

Danielius Slivinskas

***

1 – skanus maistas, 2 – geri žmonės, 3 – lietuviška mokykla, 4 – gera vėliava, 5 – šventės, 6 – krepšinis, 7 – kultūra, 8 – Lietuva turi mandagius žmones, 9 – garbinga šalis, 10 – Lietuvos miškai.

Lucas Valančius

***

1 – lietuviška kultūra, 2 – nepriklausomybė, 3 – cepelinai, 4 – didelis Gedimino bokštas, 5 – krepšinis, 6 – Vytautas Didysis, 7 – žmonės mandagūs, 8 – gražūs augalai, 9 – žvėrys gražūs, 10 – “Romuvos” stovykla.

Aida Vilkelytė

SYPSENOS Apie geografiją – nerimtai (iš internetinės tautosakos)
• Šaldytuvus yra Europos sąjunga. Tik pažiūrėk, kiek ten visokių gėrybių, tvarkingai sudėliotų į lentynėles, žiūri šviesoje.
• Drabužių spinta tai Kinija. Nesvarbu, kas parašyta – Hugo Boss, Cavalli, Gucci – vis-

kas yra Kinija.

• Spintos antresolės Mongolija. Niekas nežino, kas ten sukrauta ir apskritai nesupranta, kas ten vyksta.

• O garažas yra Paryžius. Viduryje stovi toks metalinis griozdas, po kuriuo galėtum praleisti visą gyvenimą.

AŲA

LEONUI BAZILIAUSKUI

iškeliavus amžinybėn,

mūsų nuoširdi užuojauta šiame liūdesy jo žmonai IRENAI, dukrai AUŠRAI, sūnams ARUI ir ANDRIUI –

Nešukaičių šeima

PADĖKA

Nebedainuos dainų, lopšinių

Toli ten mieganti giria,

Tik vėjas išskalaus krūtine,

ir bus ramu

Didžiųjų Girių ir sielos gelmėje...

AŲA

LEONAS BAZILIAUSKAS

2011 m. liepos 8 dieną užbaigė savo žemišką kelionę

Nuoširdi padėka brangiems giminėms, visiems draugams ir artimiesiems už šiltus užuojautos žodžius, tartus sunkią netekties valandą, gili padėka visiems, kurie taip gausiai dalyvavo, atsiuntė puošnių gėlių. Ačiū už maldas prie karsto laidotuvių namuose per atsisveikinimo vakarą kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, dėkojame už laidotuvių Mišių koncelebravimą Prisikėlimo šventovėje klebonui kun. J. Žukauskai, OFM, kun. Jonui Šileikai, OFM, Lietuvos kankinių šventovės klebonui kun. Vytiui Staškevičiui. Ypatingai dėkojame kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už šiltus, prasmingus žodžius išstartus per Mišas. Gili padėka kunigams už velionies palydėjimą į kapines. Ačiū "Volungės" chorui, D. Viskontienei ir Danguolei Radtke, taip gražiai savo giesmėmis išpynusioms į gedulines Mišias. Ypatinga padėka mano artimoms ir mieloms draugėms R. Karasiejenei, D. Nausėdienei ir O. Radzevičienei už palaikymą, užuojautą sunkią valandą.

Dėkojame V. Baliūnienei ir B. Kazlauskaitei už surinktas aukas. Esame labai dėkingi šauniai šeimininkei J. Gurklienei, paruošusiai labai gardžius pietus ir visoms mieloms ponioms už iškeptus pyragus.

Jūsų visų nuoširdus palaikymas suteikė mums, artimiesiems, paguodą, netekus mylimo vyro, tėvelio, senelio.

*Liūdinti žmona Irena, dukra Aušra,
sūnūs Andrius ir Aras*

A Herculean Life, Well-Lived

Erica Kilius was born on September 21, 1920 in Stančiai, Memel Land (Klaipėdos kraštas), Lithuania, died in Toronto, June 29, 2011, the daughter of Jonas and Marytė Basis, sister of Willy, Walter, Martinus and Anė. Predeceased by her husband Len and sons Gintaras and dr. Linas Kilius. Erica grew up in pre-war Lithuania, graduated as a surgical nurse, was conscripted into International Red Cross mobile hospitals, and then attached to various armies during World War II. Although she spent nearly a year on the long march to Stalingrad, and was in Dresden during the bombing, she never spoke of the war, and blamed no one other than "politics" and those who enforced such things.

successful KMC full-time until a stroke at age 80 forced her to retire.

By some strange yet wonderful circumstances, at the age of 82, she found her long-lost brother, Walter. They had been separated by Walter's forced military enlistment at 15 on the Russian Front, while 21-year-old

Erica spent five full years at various horrific battlefield sites. All other family members had perished in the war. After 59 years, she travelled to meet her brother in the village of Pipirai in Lithuania. They then spent the next two years discussing their lives by telephone, until his passing.

An avid explorer of many communities of faith (Buddhism, Hinduism and oth-

ers) for over 50 years, a voracious reader fluent in five languages, Erica left no topic unearthed. She taught pragmatic life skills to her children and stood beside every family member, no matter what the situation. She always balanced in her worldview a self-reliance with a quiet, calm strength of character. The deaths of two beloved sons, both in their early forties, and within six weeks of each other, did not fully crush her spirits; however, along with the crumbling and eventual demise of her business during her illness (due to employee theft and mismanagement), plus multiple health and family problems, life slowly tired Erica. However, she still continued to survive on sheer determination until almost 91, with full faculties, a strong sense of humour and a realistic outlook on life. Engaged fully in world events until the end, she wished not for gifts on her 90th birthday, but for donations to be given to children's charities based within the war-torn Middle East. A herculean life well-lived until the very last day with much grace and full acceptance, constantly thanking those who were helping her in this final march, she lived her final decade in her own home. Erica is survived by her sons Ron and Edmund, as well as many grandchildren and great-grandchildren, who fondly remember her as "The Warrior".

Ron Kilius

AUKOS

A.a. Leono Baziliausko atminimui pagerbti Klaipėdos onkologijos departamentui aukojo: \$105 – H. Baumgard; \$100 – V.S. Piečiai, G. Skrinskas, G.R. Obaliai, L.D. Viskontai; \$50 – K.R. Poškai, J.B. Greičiūnai, R.G. Paulioniai, D. Baziliauskienė, A.R. Simanavičiai, L.O. Radzevičiai, G. Lapas, P. Dalinda, V.B. Biretos, L.V. Zubrickai; \$40 – I. Kymantienė, A. Jurcevičienė, A.N. Banelis, T.B. Stanuliai, A. Čiaučionas, J. Nešukaitis; \$30 – V. Butkys, R.A. Kalendros, J.R. Karasiejai, D. Vorps, L. Simanavičius, I. Ross, R. Stravinskaitė, B. Jo-

naitienė; \$25 – E.R. Stravinskai, D. Simanavičius, I. Tarvydienė, Č.B. Jonys, E.J. Čuplinskai, R. Girdauskas, A.R. Sapliai, B. Saplys, B. Čepaitis.

\$20 – V.V. Baliūnai, B. Kazlauskaitė, G. Laurinaitis, J.Z. Klevinai, A.V. Šimkai, J. Petronis, B. Tamošiūnienė, P. Melnykienė, J.O. Gustainiai, I.M. Sungailos, V. Skukauskas, R.L. Kuliavas, G. Budra, R. Kalendra, V. Remesat, I. Punkris, A. Brazys, A.S. Zimnickai, D.R. Lapai, V.J. Laurinavičiai, J. Morkūnas, L.G. Matukas, K.A. Ratavičiai; \$10 – R.L. Underiai, M. Heinz, L. Murauskienė, L.D. Laurinavičius; \$5 – L. Mačionienė.

Neužmirškime spaudos

Rašant testamentą kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirškite, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 62 metus sulaukę *Tėviškės žiburiai* – plačios apimties savaitraštis. Iškeliuoja tautiečiai į anapus vienas po kito, o *Tėviškės žiburiai* lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas *Tėviškės žiburiams* bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: *Tėviškės žiburiai*, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3, Canada. El.paštas: tevzib@rogers.com, tinklalapis: www.tevzib.com

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI

Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

KESMINAS

ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas **(905) 510-4707**

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. **(416) 769-0674**

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RĄŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

Aktualijos

Kas vakarą Lietuva įsijungia TV naujienų sužinoti: kas vieno kanalo žiniomis pasitenkina, o kas ir per visus 6 pasižvalgo, palygina ir išvadas pasidaro. Pačiomis aktualiausiomis žiniomis ir pradamos informacinės laidos. O šiemet vasaros pradžia buvo ypač įvykiais turtinga, daugeliui žmonių – permainomis viltinga. Antai, pirmą kartą Seimo Kovo 11-osios salėje iškilmingai savo suvažiavimą vedė Sąjūdis – o žiniasklaidoje – nei žodelio, nei vieno vaizdo kadrelio, nei vieno garbingo jau pražilusio sąjūdiečio veidelio... Arba – Mokslų akademijoje pirmą kartą per 70 metų buvo paminėtas 1941 metų Birželio sukilimas – bet

visa žiniasklaida ir ši unikalių įvykių solidarai pratylėjo.

II-ojo Pasaulinio karo pradžios 70-čiui paminėti buvo paskirta ir seime vesta konferencija, bet ir apie ją ne žinutės – pilnas įvykio boikotas. Visuomenė liko neinformuota, o renginys visai nesvarbus, nors buvo skirtas 300,000 žuvusių lietuvių paminėjimui. Ir visai atvirksčiai – visuose ekranuose mirgėjo Demokratijų bendrijos renginys, su apsilankiusia Lietuvoje Hillary Clinton, bei "PLEF" forumas! Na, negali būti svarbiau lietuviams, kad ir JAV sekretorės, bet tik viešnagė, už Tautos istorines šaknis, nes "...iš praeities mūsų sūnūs te stiprybę semia!" O juo labiau, kad TV

ekranuose plačiu formatu H. Clinton dėkojo Lietuvos Gėjų lygos vadovas Simonko už ...paramą! Ir tai aktualija?

Stambiu planu TV parodė ir lenkų piketą, skirtą H. Clinton sugraudinti, su prašymu įvesti lenkų kalbą šalia valstybinės lietuviškos! Deja, lenkų plakatuose nebuvo įrašyti skaičiai, kad Lietuvoje jie turi 100 lenkiškų mokyklų, o JAV gyvenantys 7 milijonai lenkų – nė vienos! Kad Lietuvoje lenkai turi net universitetą, kai visame pasaulyje nė viena mažuma to neturi! Neįrašė lenkai savo plakatuose, kad 1 milijonas vokiečių Lenkijoje nė mokyklų, nė skaityklų, nė šventyklų, išlaikomų valstybės – neturi. Žodžiu, akivaizdūs dvigubi standartai – vadinami privilegijomis!

Bronė Augūnienė, Lietuva

Lietuvos Martyno Mažvydo biblioteka praėjusiais metais pradėjo išseivijos lietuviškų laikraščių skaitmeninimą – įvedimą į tinklalapį www.epaveldas.lt. Šių metų pavasarį gautas pranešimas, kad dalis *Tėviškės žiburių* numerių jau yra perkelti ir galima skaityti tame tinklalapyje. Visi interneto būdu gali juos jau skaityti. Įvedus tinklalapio adresą ir atsidarius paieškos langą, šalia žodžio "Antraštė" įrašyti "Tėviškės žiburiai" (nebūtina su lietuviškais ženklais), tada paspausti "ieškoti". Atsidarys "Tėviškės žiburiai" – 1949. Po šia antrašte rasite žodį "vaizdai", kurį paspaudus galima pasirinkti metus, mėnesį ir numerį, kurį norite atskleisti. Leidėjai dėkingi Martyno Mažvydo bibliotekai ir Lituanikos skyriaus vedėjai J. Budriūnienei už malonų bendradarbiavimą ir puikų darbą. **KLKKdr-ja "Žiburiai"**

PRANEŠIMAS STUDENTAMS

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondas
PRANEŠA, kad skiria penkias stipendijas:

Vieną – \$1,500; keturias – \$1,000

- ▶ Švietimo fondo stipendijų komisija atsižvelgs į studentų aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje ir akademinis pažymius.
- ▶ Kandidatai turi būti lietuvių kilmės, Lietuvių Namų arba Labdaros Fondo nariai, kolegijų, universitetų studentai arba aspirantai.

Prašymo anketas galima įsigyti internetiniame tinklalapyje
Toronto Lietuvių Namai: www.torontolietuviunamai.com
Labdaros fondas (Slaugos namai): www.labdara.ca

PRAŠYMUS PATEIKTI IKI 2011 M. SPALIO 14 DIENOS

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondo stipendijų skirstymo komitetas

Smuikininkas Atis Bankas

jau tryliktus metus vadovauja "Music Niagara" vasaros koncertų festivaliui Niagara-on-the-Lake, Ontario. "The Toronto Star" dienraštyje aprašytas liepos 18 d. koncertas, kuriame pianistas Mykola Suk atliko Liszto ir Thalbergo veikalus, o įdomią informaciją apie šiuos kompozitorius ir jų konkurenciją pateikė ir aptarė keli srities žinovai. Festivalis baigiasi rugpjūčio 13 d.

Informacija tinklalapyje www.musicniagara.org.

AI galerija – tai projektas, sukurtas dviejų, dailės ir fotografijos sritis mylinčių ir jas propaguojančių žmonių – Astos ir Igno. Galerijos tikslas – pristatyti menininkų darbus plačiajai visuomenei internete. Šiuo projektu skatiname visuomenės domėjimąsi menu, o menininkams padėsime tapti dar labiau žinomiems ir vertinamiems. Mes norime ir sieksime, kad kiekvienas darbas pasiektų savąjį žiūrovą. Menininkams tai bus atvira erdvė skelbti neribotą skaičių savo darbų visiškai nemokamai. Daugiau informacijos apie projektą – www.aigalerija.lt. **Inf.**

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Martynas Purvinas, Marija Purvinienė *Mažosios Lietuvos kapinės ir antkapiniai paminklai* I knyga, 464 psl. ir kieti viršeliai, mokslo monografija; išleido leidykla "Technologija", K. Donelaičio g. 73, 44029 Kaunas; spausdino leidyklos spaustuvė; tiražas 200 egz., kaina sutartinė; redagavo R. Ramanauskienė, viršelis M. Palevičiūtės, maketas D. Paškevičienės. Tai stambus veikalas, kurį spausdinti rekomendavo KTU Senato mokslo komisija. Kaip Mažosios Lietuvos kultūros paveldas, leidinys gausiomis nuotraukomis, brėžiniais bei reta informacija visa tai išsamiai atspindi.

Autoriai su knyga atsiųstame laiške tarp kitko pažymi: "Tai daugiau negu 20 metų darbas natūroje, šalia kapinių šabakštynuose statant palapines, kuo vėliau į naktį, kad nepastebėtų 'bomžos' (degradavę ir agresyvūs asmenys), ryte – kuo anksčiau išardant. Manome, kad ši knyga parodys ateities kartoms, kokio būta gyvenimo šiame nuostabiame žemės lopinėlyje, kurį dabar vadiname buv. Klaipėdos kraštu – Mažąja arba Prūsų Lietuva, kuriame tiek daug būta lietuviybės, neišnykusios per 500 metų. Juk ne tik "lenkų", "rusų", bet ir "vokiečių" lietuviai yra mūsų lietuviybės šaltinis..."

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstan tiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 58 8-2808 x 26 dienos metu.

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrininko darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647-400-1153 (cell).

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant, parduodant Jums sąžiningai patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA
B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES, PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
  - ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
  - ▶ dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai
- 905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444**

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2011 m. rugpjūčio 3,17 ir 31 d.d.

***

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2011 m. rugpjūčio 3,17 ir 31 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300* COUPON for 1 parcel **\$300***
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255

Fax. (416) 762-8853

TORONTO

Anapilio žinios

• Rytų Afrikos gyventojai šiuo metu išgyvena didžiausią sausrą per 60 metų. Etiopijoje, Kenijoje ir Somalijoje bent 10 milijonų žmonių badauja ir neturi pakankamai geriamo vandens. Toronto arkivyskupija pradeda rinkti aukas, kurios per "Caritas Canada" bus panaudojamos maisto, švaraus vandens ir medicinos teikimui. Šiam tikslui aukas galima įteikti per parapiją panaudojant bet kokius vokelius.

• Lietuvos kankinių šventovėje dabar vasaros metu Mišios aukojamos tikslai 10 v.r., ir Mišiose giesmes gieda visi pamaldų dalyviai.

• Prel. J. Staškevičius iš atostogų grįš liepos pabaigoje.

• Rugpjūčio 28, sekmadienį, Kanados lietuvių katalikų centras kviečia visus mūsų parapijiečius dalyvauti metinėse lietuvių pamaldose Midlande. Kadangi šie metai Lietuvos vyskupų yra paskelbti Dievo Gailestingumo metais ir ta proga lietuvius Kanadoje lanko mūsų šventoves jau aplankęs iš Vilniaus atgabentas Gailestingą Jėzų paveikslas, tai visi dar kviečiami į Midlande įvyksiančias bendrąsias visų Kanados lietuvių to paveikslą pagerbimo iškilmes. Iškilmes bus pradamos lauke prie Kanados kankinių šventovės 2.30 v. p.p. Kryžiaus kelio ėjimu. Išpažinčių šventovėje bus klausoma nuo 2 v.p.p. Iškilmingos Mišios prie Gailestingą Jėzų paveikslą šventovėje bus 3 v.p.p. Po Mišių bus einama su vėliavomis prie lietuviško kryžiaus, pastatyto Lietuvos kankinių garbei, ir maldos ten bus užbaigiamos Lietuvos himnu. Autobusas tą dieną į iškilmes išvažiuos iš Hamiltono 10.45 v.r. ir sustos paimti maldininkų prie Prisikėlimo šventovės Toronte 11.45 v.r. Norintieji važiuoti autobusu prašomi kuo greičiau registruotis pas Reginą Choromanskytę tel. 905 527-6440 arba Prisikėlimo parapijoje tel. 416 533-0621. Kaina keleiviui autobusu – \$15.

• Mūsų parapijos šventė, Lietuvos kankinių atleidai, bus rugsėjo 25, sekmadienį. Prašome tą dieną pasižymėti savo kalendoriuose ir ruoštis dalyvauti.

• Primename į šventovę Mišioms atėjusiems sunkiai vaikščiojantiems ir juos atvedusiems palydovams, kad jie visi gali pasinaudoti šventovėje jau seniai tam paskirtu ir pažymėtu pirmuoju klauptasuočiu prie šoninio Aušros Vartų Marijos altoriaus. Visiems ten esantiems Švč. Sakramentas yra atnešamas į vietą.

• Mišios Anapilyje liepos 31, sekmad.: 10 v.r. už Ažubalių šeimos mirusius; rugpjūčio 7 d. – už a.a. Klemensą ir Juliją Liutkus; rugpjūčio 14 d. – už a.a. Joną Vytautą Šimkų; rugpjūčio 21 d. – už a.a. Leoną Rimkų; Vasagoje Gerojo Ganytojo šventovėje liepos 31, sekmad., 10 v.r. už a.a. Rimvydą-Juožą Juozaitį; rugpjūčio 7 d. – už a.a. Renatą Jackienę (V metinės); rugpjūčio 14 d. – už a.a. Raimundą Namiką; rugpjūčio 21 d. – už a.a. Saulių Macijauską; Delhi Šv. Kazimiero švento-

Prisikėlimo parapijos žinios

• "Kretingos" stovyklos žinios: šią savaitę baigsis lietuviškai kalbančiųjų stovykla. Oras šiais metais nuostabiai puikus – visi džiaugiasi gamta, atnaujinta aplinka ir naujai įvestu miesto vandeniui. Šeimų stovykla prasidės liepos 31 d., baigsis rugpjūčio 6 d. Laukiame jaunų šeimų prisidėti prie esančių sąrašė. Linkime saugių ir Dievo palaimos pilnų atostogų stovyklautojams ir visiems vadovams.

• Yra mirusi a.a. Ona Končienė.

• Mišios sekmadienį, liepos 31: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Daną Prasauskienę; 11 v.r. specialia intencija, už a.a. Feliciją Urbonienę (24 m.), už a.a. Anastaziją Petkevičienę.

Rugpjūčio paskutinę savaitę organizuojamas tarptautinis pleneras Molėtų raj. Labanore, prie Baltųjų Lakajų ežero. Jeigu kažkas iš Kanados lietuvių dailininkų susidomėtų, galėtų ir norėtų patapyti su menininkais iš Lietuvos ir kitų šalių, dar šiais, o gal ir kitais metais, prašome kreipkitės į dailininkę Iloną Žvinakienę ilona.akis@gmail.com. **Inf.**

SKAITYTOJAI PASISAKO

KOKYBĖ IR TEISYBĖ

Tėviškės žiburių redakcija pasiekė iš Vokietijos Jono Ivanauko kopija laiško, kuriame jis piktinasi Belgijos lietuvių bendruomenės metinio leidinio *Kaleidoskopas* redaktorės Karolinos Štelmokaitės pasiūlymu iš emigrantų spaudos. Redaktorė trumpame straipsnyje "Naftalinui – Ne" tarp kitko rašo: "Taip ir įsivaizduoji jame pilkuojančius provincialių renginukų aprašymus, šabloniškus ir be polėkio palinkėjimus bei paliūliavimus (...) krūvą tautiniais drabužiais apsirendusių žmonių nuotraukų (tarytum su šiais drabužiais emigrantai keiasi ir gulas). Brrr..." Po to pagiriami bendradarbiai, rašantys *Kaleidoskopui*. Prie laiško pridėti du to žurnalo puslapiai – spalvoti, geros kokybės. Laiško autorius pastebi: "Ką tie naujai išvykę iš Lietuvos iki šiol nuveikė, kad drįsta taip šaipytis iš tautiečių išėivijoje, kurie įkūrė ir gimnaziją Vokietijoje ir visame pasaulyje statė pamatus Lietuvos išlaisvinimui..." **Inf.**

TĒVIŠKĒS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tevzib.com laukia jūsų apsilankymo. Skaitytojai kviečiami susipažinti su juo ir siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@rogers.com

IEŠKOME ateinančios auklės 2 berniukams 5 ir 7 metų Misissaugoje. Tel. 416-561-3943.

vėje liepos 30, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Joną Vaškevičių; rugpjūčio 6 d. – už a.a. konsulą inž. Harį Lapą; rugpjūčio 13 d. – aukotojo intencija; rugpjūčio 20 d. – už a.a. Oną Vėžauskienę.

Išganytojo parapijos žinios

• Pamaldų liepos 31 d. nebus.
• Pamaldos rugpjūčio mėnesį: 14 ir 28 d.d., 11.15 v. ryto, kurias ves vargonininkas Petras Šturmas.

• Pamaldų rugpjūčio 7 ir 21 d.d. nebus.

• Pamaldų nebus – rugsėjo 4 d., Darbo dienos savaitgalį.

• Pradedant pamaldomis su Šv. Komunija, rugsėjo 11 d., 11.15 v. ryto, grįžtame į normalią pamaldų tvarką.

Lietuvių Namų žinios

• Ateinanti sekmadienį LN pietūs vyks bare "Lokys", kviečiame apsilankyti. Gauta nauja siunta 6 rūšių šviežio lietuviško alaus. Mėgėjus kviečiame apsilankyti bare ir paragauti.

• Lietuvių Namai ieško ūkvedžio dirbti nepilnu laiku, barmenų ir virėjų. Teirauti tel. 416 532-3311.

• LN valdybos posėdis – rugsėjo 1 d., 7.30 v.v. LN posėdžių kambaryje.

• Rugpjūčio 7, sekmadienį, 2 v.p.p. bus rodomi du spalvoti, vaidybiniai filmai "Balkonas" ir "Upė". Po filmų – kavutė, pabendravimas. Įėjimas – laisva auka (gal \$5). Rengia LN Kultūrinė komisija.

Edis Stončius, 56 m. Port Credit gyventojas, liepos 21 d. buvo apdovanotas Mississaugos gaisrininkų ir greitosios pagalbos padėkos raštu. Jis vasario mėnesį išgelbėjo gyvybę kaimyno, sugriuvusio prie jo namo nuo širdies smūgio. E. Stončius paskambino 911 ir padėjo jį atgaivinti, rašo www.mississauga.com. Jis sakė džiaugęsis, kad galėjo žmogui padėti, niekad nemanė, kad kada prireiks gelbėjimo (CPR) įgūdžių.

Darius Narušis, laiškanėšys, buvo paminėtas *The Toronto Star* straipsnyje š.m. liepos 23 d. Kanados pašto įstaiga praneša, kad padaugėjo šunų užpuolimų. Visoje Kanadoje jų būna apie 500, o liepos pirmoje pusėje tik Toronte (GTA) jų buvo 14. Darius Narušį šnauzeris užpuolė balandžio mėnesį, sudraskė jam ranką. Tai buvo pirmas toks įvykis per 7 metus darbo. Šunų savininkai per daug pasitiki savo šunimis, sakė jis. **Inf.**

AUKOS

Lietuvių sodyba "Anapolis" gavo \$5,000 auką iš a.a. Česlovo Pseudzieckio palikimo.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$200 aukoją J. Karl.

A.a. Povilo Mikalausko atminimui I. Vasiliauskienė Tėviškės žiburiams aukoją \$20.

Kred. koop. PARAMA bus uždarytas šeštadienį, liepos 30 ir pirmadienį, rugpjūčio 1.

LANDSCAPING. Žolės pjovimas, velėnos dėjimas, krūmų ir medžių apkarpymas ir pjovimas. Gėlių sodinimas. Pavasario ir rudens aplinkos sutvarkymas. Skambinti VALDUI 416 909-2464 (cell).

Atsiųsta paminėti. MŪSŲ LIETUVA, gegužė 2011, puošnus, spalvotas Brazilijos lietuvių žurnalas, portugalų ir lietuvių kalbomis, 12 psl. ir viršeliai. Leidžia Brazilijos lietuvių bendruomenė, pirm. Vytautas J. Bacevičius. Administracijos adresas: Rua Inacio, 671 – Saõ Paulo, SP, Brasil.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Žveju-medžiotojų klubo "Nida" kukurūzų gegužinė bus rugpjūčio 14 d. įprastinėje vietoje – Rigaud, QC. Maisto užteks visiems atvykusiems, tik gėrimais lieka patiems apsirūpinti. Vyks žaidimai, loterija. Auka \$5. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Onos draugijos šimtmečio jubiliejus sėkmingai praėjo sekmadienį, liepos 24, per Šv. Onos atleidus. Iškilmingas Mišias atnašavo kleb. kun. Paulius Mališka už draugijos gyvas ir mirusias nares. Klebonas emeritas kun. dr. Feliksas Jucevičius dalyvavo. Komitetas su Šv. Onos draugijos juostomis – pirmininke Helen Kuryliene, vicepirmininke Angela Šlekiene, išdininke Lucy Mikalajūniene ir sekretore Aurelija Tusiene – procesijoje įėjo į šventovę su klebonu ir skaitovu Zigmū Skuču. Parapijos choras sugrįžo iš atostogų giedoti per šitą ypatingą šventę. Vyko šilti pietūs ir šokiai.

A.a. Vanda Silickaitė-Pundzienė, 80 metų, mirė liepos 15 d. Liūdi vyras Alphonse Pundzius, santuokoj išgyvenę 57 metus; vaikai Richard (Renée Bercier), Monica (Gary Wiseman); vaikai Naomi ir Alexander), Mark (Paul Vivian); vaikai Simone ir Avril. Taip pat liūdi jos brolis Donald (Sandy Ward), brolienė Maudy, dukterėčios ir sūnėnai. Kleb. kun. Paulius Mališka aukoją gedulines Mišias Šv. Kazimiero šventovėje. Palaidota Côte-des-Neiges kapinėse. Velionė gimė ir augo Montrealyje. Baigus Marianopolis kolegiją, įstojo į mokytojų kolegiją. Su mokytoju Alphonse sukūrė šeimą. Vėliau įsigijo magistrės laipsnį psichologijos srityje "University of Chicago". Visą gyvenimą velionė priklausė daugeliui organizacijų ir atliko daug savanoriškų darbų. Priklausė Šv. Elzbiotos draugijai mūsų parapijoje. Vanda taip pat buvo gera dailininkė ir menininkė. Bažnyčia ir šeima buvo jos svarbiausia atrama. Vietoj gėlių šeima prašė aukoti "Montreal General Hospital Foundation" (Palliative Care). Užuojauta šeimai. **VL**

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos Šv. Onos draugijos šimtmečio jubiliejaus šventė liepos 24. Stovi (iš k.) pirmininkė Helen Kurylienė, sekretorė Aurelija Tusienė, kleb. emeritas kun. dr. Feliksas Jucevičius, kleb. kun. Paulius Mališka, skaitovas Zigmū Skučas, išdininke Lucy Mikalajūniene, vicepirmininkė Angela Šlekiene Ntr. V. Lietuvinkaitės

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES

LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.

1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL, QUE. H2L 1L3

TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981

Joana Adamonis A.I.B.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

DĒMESIO PRENUMERATORIAMS!

Šis Tėviškės žiburių numeris yra paskutinis prieš vasaros atostogas. Administracija ir redakcija uždaryta nuo liepos 27 d. iki rugpjūčio 17 d. Po atostogų TŽ išeis rugpjūčio 23 d.